

РІК XLVI Ч. 9

ЖОВТЕНЬ — 1989 — OCTOBER

№. 9 VOL. XLVI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLVI Ч. 9 ЖОВТЕНЬ — 1989 — OCTOBER No. 9 VOL. XLVI

У.Л. Україна і ми	1
Д. Брочинська. Жінка, як професіоналістка, дружина, мама, дітка	2
Наш ювіляр — Ігор Калинець	3
І. Калинець. Церква. Стріха. Містечко	3
І. Чабан. Мистець з України (Л. Мешкова)	4
І. Калинець. Прадід. Спогад.	6
Г. Плужник. Борис Антоненко-Давидович	7
М. Косів. Пам'яті Софії В. Федорцевої	8
А. Пашко. Ходить осінь	10
Є. Сверстюк. Сивий сонет	10
О. Доріченко. Україні	10
Гануся Герасимович-Когут	11
Редакцію відвідали (Я. Волошук). І. Чабан.	12
Я. Волошук. Розлука. Дзеркало. Вірші	12
З нових видань. Х.Н.	13, 14
О. Копач. Кам'яна стіна, За щастя. Вихор.	13
Вісті з Централі	15
Український Музей	15
Лист з України	17
По зустрічі з Україною — особисті роздуми... IXЧ	18
Л. Пеленська-Прокоп. Х. Годів-Юзич	20
Калейдоскоп жіночого життя. Х. Годів-Юзич	21
Our Life M. Waczynska. On the lighter side	22
Membership conference — New England	23
Practical advice for the press chairman	23
Bibliographical notation	24
Club SQ	25
Листи до редакції. Практичні поради	26
Річні збори відділів	27
Наше харчування. Золоті думки. Х. Навроцька.	28
Замість квітів на цілі СУА	29
Пожертви на УМ	30
Посмертні згадки	33, 36
Нашим дітям	34

Редактор — Уляна Любович
Редактор "Our Life" — Марта Бачинська

ГОЛОВНА УПРАВА СУА
РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 533-4646 Ред.: (212) 674-5508

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 228-0110

На обкладинці Людмила Мешкова: "Синє око" — декоративний пласт, розпис на керамічній плитці.
On the cover: Liudmyla Meshkova: "The Blue Eye" - painting on ceramic tile.

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1988 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

Головна Управа СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурачинська, Іванна Рожанковська

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Савчак — голова
Іванна Ратич — 1-ша заступниця голови
Ольга Гнатейко — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Любомира Артимішин — протоколярна секретарка
Марія Томоруг — кореспондентська секретарка
Розалія Полчі — англомова секретарка
Александра Кіршак — скарбничка
Марта Данилюк — фінансова секретарка
Ірина Куровицька — вільний член
Рома Шуган — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Руснак — музейно-мистецька
Ольга Тритяк — виховна
Ліда Черник — суспільної опіки
Анна Кравчук — стиліндій
Ірина Чайківська — пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина — Дітройт
Оксана Фаріон — Філадельфія
Леся Гой — Нью-Йорк
Марія Крамарчук — Північний Нью-Йорк
Татяна Рішко — Нью Джерсі
Ірина Свістун — Огайо
Анастасія Хариш — Чикаго
Лідія Фицалович — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук — голова
Евгенія Новаківська — членка
Александра Качмар — членка
Анна Рак — заступниця
Евгенія Івашків — заступниця

Люїза Сакс — парламентаристка

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

Postup Ukrainian Cooperative
Trading Society Limited
928 Mount Alexander Rd.
Essendon, 3040,
Australia

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly — except Aug. by UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE INC. 108 Second Ave. New York, N.Y. 10003.

Postmaster: send address changed to OUR LIFE
108 Second Ave. New York, N.Y. 10003

УКРАЇНА І МИ...

Переглядаючи давні числа нашого журналу, зокрема вступні статті, ми запитали, що деякі теми повторюються. Такою особливою темою, яка видимо непокоїть нас, це свідомість відповідальності людини не тільки за себе особисто, але за своїх рідних, свою спільноту, а особливо за батьківщину. Господь дав людині важливий, але й важкий дар вільної волі, а якраз із нею пов'язана відповідальність за свої вчинки.

Події в Україні, про які довідуємося не тільки із преси, але теж з виступів приїжджих письменників, поетів, вчених, із розмов із рідними і знайомими, які відвідують нас, та розповідей тих, хто їздив в Україну, дивують і захоплюють нас. Ми з подивом оглядаємо "відео-тейпи" і слухаємо стрічок із концертів, демонстрацій, мітингів, святкувань річниць (про які досі навіть згадати не можна було), із З'їзду Народного Руху України. Слухаємо виступи письменників, вчених, незвичайні не тільки змістом, але й формою доповіді, подивляємо їхню відвагу. А треба пригадати собі й усвідомити: скільки ж років наша батьківщина, а особливо її східні землі перебували під залізним терором, скільки поколінь виростало без знання правди про наше минуле. Треба взяти до уваги й те, що довголітнє панування суворого режиму і планованої русифікації знищило національну свідомість широких прошарків нашого народу, особливо на сході. Їхні матеріальні недостатки у значній мірі заслоняють їм очі на все інше. На цьому тлі події в Україні видаються інколи чудом!

Коли про це читаємо, слухаємо, навіть бачимо, приходять на думку, що наш нарід незнищимий, але й застанавляємося, яке повинно бути наше відношення до того, що діється в Україні. Чи маємо бути тільки пасивними глядачами (а інколи й критиками)?

І тут приходиться усвідомити собі, що й ми є відповідальні за нашу батьківщину. Не маємо наміру й можливості у цій скромній статті сказати багато конкретного про те, що і як ми повинні робити, діяти, які є наші сучасні обов'язки супроти батьківщини. Одне певне — доля України вирішується *там*, але ми *тут* повинні, можемо й мусимо співдіяти, помагати нашим землякам. Пригадується, що польська еміграція під час Першої світової війни допомогла полякам організуючи у Франції армію Галлера.

Про конечність ширити в Західньому світі правду про Україну не треба й згадувати. Ще й досі бувають випадки, що навіть чільні американські політики не відрізняють українців, як окремих нарід.

Скільки ж інших ділянок, де наша поміч потрібна! Чи ми маємо зорганізовану акцію допомоги землякам, які, можливо, приїздять у вільний світ? А за тим напевно буде потрібна економічна допомога; лікарська — хоча б для жертв Чорнобилю; екологічні проблеми.... це ще далеко не всі ділянки. Важли-

вою є теж справа плекання мови, основи нашої національної ідентичності. Вже тепер можна спостерігати, яке значення мають поїздки в Україну нашої молоді, яка свobodно володіє українською мовою. Це ж вдаряючий приклад для тих наших земляків, які забули хто вони і чиї вони діти.

Не згадуємо тут про політичні проблеми, бо це окрема ділянка.

Але виступи наших земляків викликають інколи досить дивну реакцію слухачів. Бувають передавані з уст до уст критичні зауваги до того, що говорять приїжджі. Нам не зашкодить бути обережними, але піддавати сумнівам усе, що говорять приїжджі — це діяти на користь нашим ворогам. Буває, що дехто сумнівається у ширості тих, які говорять про боротьбу за статус мови, про рідні символи, про виступи в обороні національних прав в Україні — а чи це не на користь наших ворогів? Так, як намагання розбивати нашу єдність, підкреслюючи те що нас різнить, а не те в чому ми об'єднані, так і постійні сумніви відносно ширости патріотичних виступів наших земляків це саме те, що діє на нашу згубу.

Україна переживає важливі для її майбутнього дні. Українці у вільному світі повинні і мусять підтримувати земляків, допомогти їм у змаганнях до великої мети.

У.Л.

ЖІНКА, ЯК ПРОФЕСІОНАЛІСТ, ДРУЖИНА, МАМА Й ГРОМАДСЬКА ДІЯЧКА

ДІОНІЗІЯ БРОЧИНСЬКА

(панель на Організаційній Конференції 4-го червня
1989 р.)

Тема описує сьогодишню жінку 20-го століття, котра ділить свій час на обов'язки поміж чотирма ролями. (Тут не входжу у пріоритети жінки тільки ролі). Кожна роль вимагає часу, праці та посвяти. Тому звичайно перша роль, котра стає другорядною або відпадає, це є громадська праця.

Українська жінка як професіоналіст, дружина, мама й громадська діячка, має ще більше обов'язків як жінка, яка живе та працює в своїй рідній а не прибраній країні. За останніх 10 років, нпр. захоронки — "day care", які zaloжили школи, корпорації, підприємства — виручили маму — професіоналістку із щоденних обов'язків та дали їй більше часу на інші ролі. На жаль, українські мами не користуються цими захоронками так як неукраїнки. Роль української жінки, як мами, є складна та відповідальна. Вона плекає в хаті рідну мову, традиції, дбає про участь дитини в "Рідній Школі", молодечих організаціях в церкві та громаді. Казали колись на рідних землях наші селяни, що жінка тримає три стовпи в хаті. По-за межами України, жінка часами тримає чотири.

Українська жінка професіоналістка має надзвичайний обов'язок включитися в працю нашої громади. Крім тих прикмет, що вона приносить до громадських організацій, чи її особисту сатисфакцію, громадська праця облегує її ролі мами. Наприклад світличка СУА дає початки українознавства її дітям, Рідна Школа та молодечі організації плекають рідну мову, а наша церква дає моральну базу та допомагає родині додержувати наші традиції, обряд. Відповідальність жінки та мами стає ще більше важливою, коли та жінка стає вдовою, розведеною, або коли вона знаходиться далеко від українського середовища.

Не все жінки — професіоналістки включаються в громадську працю, аж стають дружинами чи мамами. Багато українських жінок включаються в громадське життя, як тільки кінчають студії; деякі працюють в молодечих організаціях, як СУМ чи Пласт. Деякі вчать в Рідній Школі. Ця праця дає їм добрі початки вступати в СУА чи інші організації.

Тяжко намовити наших молодих українських професіоналісток до громадської праці. Тяжко втягнути в ряди союзянок. Подивіться сьогодні на залу — де є наші молоді жінки? Де є наші дочки, сестри? Ми всі, присутні тут, мусимо працювати над тим, бо якщо ми самі не припилюємо нашого громадського добробуту, хто це зробить за нас? Це є проблема, що існувала в Америці вже тому сто років і ми її одідичили.

Наталія Кобринська відзивається через "Свобо-

З права панелістки: Діонізія Брочинська, Наталія Гудько, Марі Анн Міковська.

Fr. r. — Panelists Dionizia Brochynsky, Natalia Hyd'ko, Mary Ann Mikovsky.

ду" в 1888 році та каже: "Будіться сестри, вставайте до праці для своєї та народної свободи."

Ті заклики не осталися без відповіді. Рік пізніше відбулося в Нью Йорку т.зв. "жіноче віче", на яким заплановано закладати в Америці курси для читання та писання, заложити український часопис, заснувати дім для українських дівчат. У своїм вступнім слові сказала тоді Емілія Струтинська: "Чи в силі ми, українські жінки, взагалі подумати за себе? Чи годні ми поставити собі якусь ціль, кращу ціль у своїй житті, до якої всі ми б змагали, запалились би, ціль, яка крім буденних наших обов'язків, розкрила б нам наші очі, порушила наше серце до свого народу й яка наложила б на нас примус більше думати про свій нарід, більше його любити."

В 1908 році предсідниця Українського Народного Союзу, Марія Черемшак, звертається спеціальною відозвою до українського жіноцтва: "Як хочемо, щоби українські діти були добрими, працюючими, твердими й патріотичними й поступовими, то в першу чергу треба старатися, щоб матері такими були. Ніхто так як жінка не потрапить впоїти в дітей любов до свого рідного й заохотити їх на ціле життя до завзятої боротьби за права свого народу."

В 1912 р. "Свобода" заохочує українське жіноцтво до громадської праці такими словами: "Українська американська жінка не може бути гасителькою сонця — правди, а мусить стати провідною зорею в родиннім і громадським житті".

Союз Українок Америки вже понад 60 років є цією "провідною зорею" на громадській ниві.

Для жінки професіоналістки це є прекрасний форум до попису. Тут є нагода працювати всім жінкам в різних ділянках.

Я закінчу свою тему — "Жінка як професіоналіст, дружина, мама й громадська діячка" — словами Емілії Струтинської, котра сказала на першій жіночій вічі в 1885 р.: "Історія чисельними фактами вказує, що лише ті народи були славні й сильні, що мали жіноцтво свідоме й патріотичне".

НАШ ЮВІЛЯР — ІГОР КАЛИНЕЦЬ
СЬОГОДНІ МИ ВІТАЄМО ІГОРЯ КАЛИНЦЯ
З П'ЯТДЕСЯТЬЛІТНІМ ЮВІЛЕЄМ
І БАЖАЄМО ДАЛЬШИХ ТВОРЧИХ УСПІХІВ.

Громадянин, поет, довголітній в'язень брежнєвських тюрем. Серед інших звинувачень були й такі, що поезія І. Калинця сіє наклепи на радянську дійсність через те, що поет друкується за кордоном. Ось один із "наклепницьких" віршів поета.

ІГОР КАЛИНЕЦЬ

ЦЕРКВА

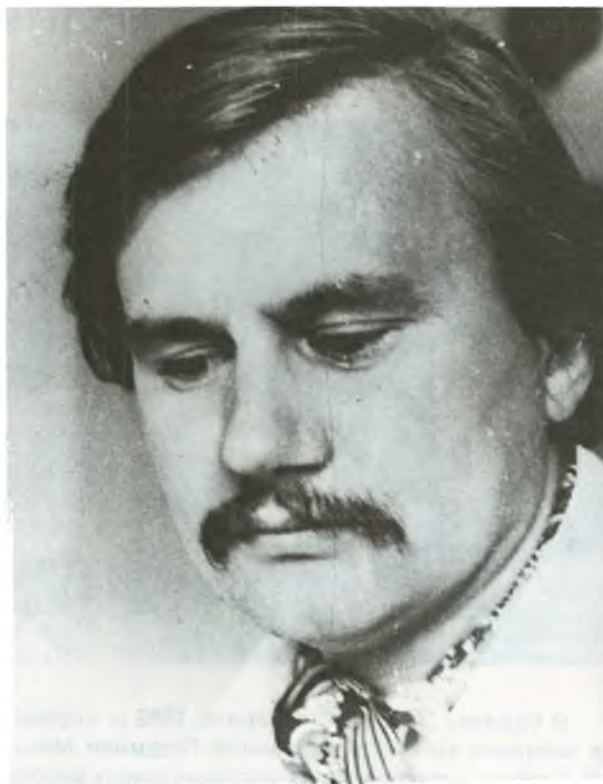
Тріщали предвічні зруби,
летіли гонти, як пір'я:
руйнували дерев'яне чудо
людської праці та віри.
І, вписані в лагідні гори,
востаннє хиталися бані,
вмирали ясно і гордо,
так, як вмирають останні.
Це умирали століття,
це помирало прекрасне...
З розпуки дробилися на дровіття
золоті грона іконостасу.
І шукали між бур'янами
вічний спочинок ікони.
І плакала в недотроченій рамі
гуцульська мадонна.
І Юр, в невідомім двобою
втративши руку і списа,
півроззятою головою
востаннє навкруг дивився,
як довго стояв ще реквієм
і як він лягав на трави,
на осиротілі смереки
густим непрозорим трауром.

СТРІХА

Підперта здавна тендітними колонами мальв,
ще від Івана стріпихата зілля сухозлоттям,
з дивною мозаїкою з бурозелених смальт
та свіжою латкою сонячного околоту.

Звисають з тебе булави маку і срібний часник —
проминулого літа скупі оздоби і радощі.
Відходять зі спасами добрі твої часи,
що відбивав бузько на базалуччя ратуші.

Перегнали давно тебе наймолодші із груш,
гнилиці опалі загрузли в твоєму лоні.
Жаль мені стріхи, бо сам я, мов комин, загруз
білими спогадами в її мосяжній соломі.

Igor Kalynets.

Ihor Kalynets'.

МІСТЕЧКО

Містечко з чашами золотих калабань,
де осінь справляє обряд листопаду,
де вечір на вечерю собі забав
місяця диню й сузір винограду.

Містечко, освічене електрикою айстр,
вкрите столітньою дахівкою моху,
На цвинтарі спить останній твій майстер.
Тільки куц глоду береже його спокій.

Містечко з розсохлими кобзами лип,
з покрученими струнами віття.
Знов музика батьківщини мені болить
і не перестане ніколи боліти.

*Передрук з антології Б. Кравцева
"60 поетів 60-их років". Нью-Йорк, 1967 р.*

МИСТЕЦЬ З УКРАЇНИ

Людмила Мешкова. Декоративне панно (фрагмент, 1987 р.) в інтер'єрі будинку ЮНЕСКО в Парижі. Розпис на керамічній плитці. Мистець біля виконаного твору.

Liudmyla Meshkova. Decorative mural (fragment, 1987), in the UNESCO building in Paris. Painting on ceramic tiles. The artist near her work.

В будинку "Юнеско" в Парижі, 1982 р. відкрилася виставка київської художниці Людмили Мешкової. Її твори — декоративні живописні панно, виконані на керамічних плитках, збагачені сучасними засобами виразності, продовжують самотність традицій українського народного мистецтва.

Генеральний директор "Юнеско" сказав: "Юнеско радий, що міг організувати виставку праць Людмили, які свідчать про її здібність та високий технічний рівень. Впевнена лінія, гармонія кольорів та різномодна композиція є справді надзвичайні. Її праця насичена лагідністю та ніжністю з глибоким значенням і великою любов'ю до природи."

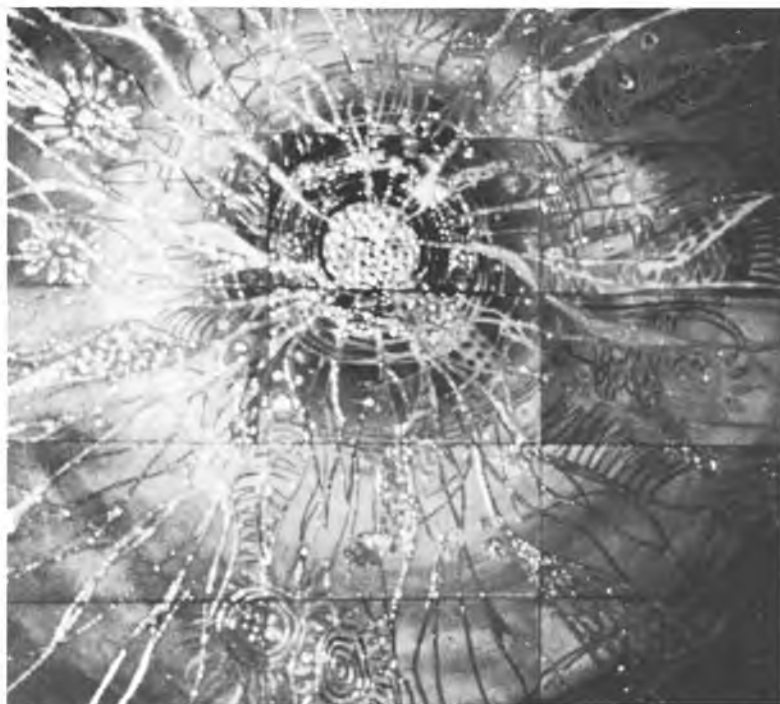
А у вписовій книжці виставки були такі слова: "Це є цеглинка, котру вклала українка в світову культуру..." Виставка мала великий успіх.

Здобуваючи першу премію на міжнародному конкурсі, Людмила виконує панно розміром 55 квадратних метрів для голлу Будинку "Юнеско". Над цим твором вона працює три роки в керамічних майстернях при Софійським Соборі в Києві, а опісля в Парижі монтує 4 тисячі плиток, з яких складається панно.

1987 рік — місто мистецтв ще раз вітає київську мисткиню, цим разом відбувається церемонія передачі монументального керамічного панно в дар Організації Об'єднаних Націй від України.

Людмила Мешкова. Фрагмент панно в будинку ЮНЕСКО в Парижі.
Liudmyla Meshkova. Fragment of a Mural in the UNESCO headquarters in Paris.

Людмила Мешкова: "Павук" — декоративний пласт, розпис на керамічній плитці.

Liudmyla Meshkova: "The Spider" - painting on ceramic tile.

— Коли на відкритті мого панно у головному голлі палацу "Юнеско" я помітила серед інших численних гостей відомих французьких метрів, представників різних мистецьких шкіл і напрямків, то пережила, здається, найбільш хвилюючі миті свого життя... заспокоїли мене... сльози на очах багатьох із них. Плід трьох з лишком років напруженої праці знайшов дорогу до людських сердець. І коли вже потім глядачі почали "розшифровувати" зображене, вбачаючи на панно то земляну, то Галактику, то буянню трав і квітів, то рідну мені Україну, я не заперечувала. Мені ж хотілося передати всі мої почуття як художниці, жінки, зв'язані з турботою про майбутнє нашої пла-

нети. Бо й сам задум полотна був такий — "Земле, флюїди миру і прогресу Світам у космос надсилай..."

Мисткиня, яка здобуває собі серця і признання в Парижі, подумки вертається в рідну Полтавщину, де: "...дитинство моє пройшло у Великих Сорочинцях. Батько складав вірші, писав музику, малював. Дід вишивав. Зір мій упивався чарівними полтавськими пейзажами, а слух — згуками і шепотами української (гоголівської) ночі."

Дальше роки навчання в Київському будівельному інституті, вивчення традицій української архітектурної кераміки, які сягають часів Київської Русі.

Людмила Мешкова. Декоративне панно (фрагмент, 1987 р.), в інтер'єрі будинку ЮНЕСКО в Парижі. Розпис на керамічній плитці. Мистець біля виконаного твору.

Liudmila Meshkova. Decorative mural (fragment, 1987), in the UNESCO building in Paris. Painting on ceramic tiles. The artist near her work.

ПРАДІД

Олегу Крисі

Смерком із смерекової скрипки
 добував прадід чистого золота тони,
 що в декого туги натомлені і скриті,
 як золоті рибки, в небі тонули.

Смичок дельфіном літав по струнах,
 сипав чумацьку дорогу каніфолі,
 у пачках прадіда струменіли струми
 нечувано високих вольтів.

Луски очей, від сонць пересохлі,
 повніли ряскою ласки, скорботи.
 Тоді лемкових облич смуглі соняхи
 зачаровано виростили із-за плота.

СПОГАД

Банальна історія, зовсім таки банальна:
 ти квітку мені дала, як весільну чарку, —
 і вже тюльпана червоного таїни тайна
 веде нас у молодість, як прочанів.

Он бачиш, лопухами заріс наш жертovníк,
 на теребівлі нашій вирує терниння.
 Тільки з куманця місяця зелена втома,
 як спозадавна, плетється так само й нині.

Де воно те, що пролетіло, як щастя,
 де воно те, що нареклося нам вічним?
 Помолімся мріям нашим дочасним
 під пречистою калиною, що чесно додівчила.

*Передрук з антології Б. Кравцева
 "60 поетів 60-их років". Нью-Йорк, 1967 р.*

Після закінчення інституту — праця над оформленням готелю "Київ", ресторану "Дніпро", готелю "Дніпро", готелю "Русь". Звернення мисткині до надбань національної спадщини українського народу, особливо традицій обличчувальних плиток, позначають дальший напрям її творчості.

Однією з вдалих робіт, якою захоплюються тисячі киян та гостей міста, є розмальовані стіни метро "Хрещатик". Теплі барви українського орнаментування, узгіднення старовинної техніки з вимогами сучасності створюють прекрасний ефект.

Про свою працю мисткиня каже: "Постійно намагаюся знаходити нові декоративні можливості кераміки. Спочатку я намагалась, щоб вона була матова, прозора, дуже живописна, уява така, що це не матеріальна керамічна стіна, а простір. Завдяки такій стіні, зробленої із кераміки, розширюється простір інтер'єру, приміщення".

1978 рік — виставка в Москві, організована спілкою архітекторів, Людмилі Мешковій присвоєно звання Народного художника України.

Мисткиня створює цикл портретів сучасників — Філіпа Жерара, Пабля Пікассо, захоплюється керамічними іконами: "...хочу зробити цілий іконостас. Ікона, розписана на кераміці, не тільки має дуже красиві відтінки, але це вічний матеріал!"

Спілка художників Грузії в 1980 році влаштує Мешковій персональну виставку в своїй столиці, Тбілісі. Католикос — патріарх Грузинської Православної Церкви, оглянувши виставку, зокрема свій портрет, сказав: "Художник дуже відчуває надземний подих. Хай благословить вас Господь. Ви намалювали не мене, а себе — свою душу. Але я постараюся бути таким."

Вся гама душевного багатства мисткині, її мистецьке кредо чи не найкраще висловлені в її циклі "Українські квіти". Це — відчуття національного кольориту, творчо переосмислене і по новому розв'язане. Білені хати Полтавщини із квітниками, соняшниковими полями та весняними струмками. Так само панно "Але життя іде далі..." неначе лісова галявина, де ніжно в сонці виблискує омите весняним дощем листя. А ще "Все горить під листям" — маки.

Мешковій притаманне цікаве розв'язання рослинного рисунку, поєданого з окремими пейзажними мотивами. "Мої роботи, це не статичні розписи, це — мій стан. Як стан людини може змінюватись, так і роботи мої кожен раз сприймаються інакше, по-новому. Кожна людина бачить в них своє: землю, небо, воду, вогонь. Ці поняття вічні, тому так ця тема пасує для кераміки. ТЕ | ТЕ ВІЧНЕ."

Художниця захоплюється чистими кольорами — червоним, білим, чорним, виконує 30 абстрактних керамічних виставок, виконаних в таких яскравих кольорах.

Поряд з мистецтвом Людмила Мешкова займається громадською діяльністю. Будучи членом Комітету захисту миру, вона в червні 1989 року відвідала Нью-Йорк. Український Музей запросив мисткиню на вечір, на якому вона показувала прозорки своїх творів, поетично розказуючи про їхнє створення і суть, про свої нові задуми.

І звично-незвичним є те, що Людмила Мешкова — мистець, яким захоплювався світ, на Україні не мала ще ні монографії ні виставки.

А почалося усе із скромних глиняних тарілок — які були в Мами на миснику...

Ірина Чабан

БОРИС АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ

У СПОГАДАХ ГАЛИНИ ПЛУЖНИК

У жовтні 1979 р. Об'єднання Українських Письменників "Слово" влаштувало в Нью-Йорку літературний вечір для вшанування 80-річчя Бориса Дмитровича Антоненка-Давидовича, який, після довгих років тюрми і заслання, жив тоді в Києві.

На вечорі виступали літературознавці і письмен-

ники, що говорили про творчість Бориса Антоненка-Давидовича. Артисти читали уривки з його літературних творів. Говорили люди, що знали письменника особисто. Серед них була Галина Плужник, дружина поета Євгена Плужника, який в тридцятих роках був висланий на Соловки і там помер.

СЛОВО ГАЛИНИ ПЛУЖНИК

Я не літератор і не мовознавець. Я лише друг Бориса Антоненка-Давидовича. Давній, вірний друг. Друг в часи безтурботної молодости і в дні великої печалі і горя. Доповідачі-фахівці сказали вже вам про творчість, про його місце в літературі і про його громадську і політичну роботу. А я тут серед вас, які прийшли привітати його з 80-річним ювілеєм, я хочу сказати своє особисте привітання.

Дорогий Борисе! Далекий мій друг! Вітаю вас з нагоди 80-річчя. Чи думали коли-будь ви, чи думала я, що вітатиму вас з тим днем не в рідному Києві, який ми з вами так любили, а вітати вас з-за океану, з далекого Нью-Йорку, з далекої Америки за тридцять морів. Отже вітаю. І замислююсь над тим, що вам побажати. Звичайно, здоров'я та сил душевних і тілесних, які так потрібні вам. Завжди були потрібні вони, щоб перейти ті страшні шляхи людиною чесно, людиною з великою людською гідністю в усьому і завжди.

Згадую я вас часто. Згадую той день у Києві, коли в руки взяла вашу книжку "Синя волошка". Зібралися ви всі разом: Валеріян Підмогильний, Гриша Косинка, Тенета, Євген Плужник. Зібралися там, у нашій кімнаті на поверсі шостому, на вулиці Прорізній у рідному-рідному Києві. Обговорювали, дискутували, сперечались, раділи. Молоді були. Щасливі були, що от вийшла книжка Бориса.

Згадую, коли ви всі приходили відвідувати хворого Євгена. Були ви до нього добрі, уважні і кожний з вас приносив йому щось солодке, бо знали ви, що Євген любив цукерки, шоколадки. Пестили ви його.

Борисе, настільки згадую вас, що навіть вашу звичку пальцями правої руки зсовувати з лоба неслухняне пасмо волосся, починаючи свою промову денебудь, а потім говорити: "Отже, товариші"... Це він так робив: "отже, товариші" — це його була звичка.

Промовцем ви були дуже цікавим, дотепним. Аудиторія вас слухала.

Але після першого грудня 1934 року все закінчилось: стряслась над усіма вами страшна трагедія. Думаю, що більшість присутніх про цю трагедію знає. А тому згадувати про це не буду, та й важко

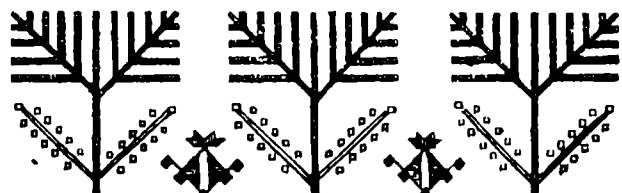
згадувати. Нагадаю лише дату. В ніч з 4-го на 5-те грудня 1934 року заарештовано було по всій Україні 65 письменників. Ви, Борисе, не були тоді в Києві і до цього списку не попали. Вас привезли пізніше, десь в кінці січня 1935 року з Алма-Ати.

Першим помер на засланні на Соловецьких островах Євген Плужник, 2 лютого 1936 року. Він мав відкритий процес ТБЦ. А потім Валерик Підмогильний, Епик та інші. Гришу Косинку розстріляли ще в Києві. Боб Тенета повісився в київській в'язниці.

Довгі-довгі роки про Вас нічого не було чути, а потім війна, а потім нескоро по війні я дізналась, що Ви вернулись до рідного Києва. Один з усіх Ви залишилися живим. Маю на увазі ланківців. Зраділа я дуже, Борисе. В пресі, здається в журналі "Дніпро", прочитала спогади ваші про Євгена. Це був ніжний теплий, дружній спогад. Кажуть, що його, цей спогад, дуже цензура порізала. Отже, пишете, друкується. Радію.

А потім десь року 1967 вийшла Ваша книжка "На довгій ниві" з романом "За ширмою" і мислівськими оповіданнями. Роман "За ширмою" мав велике призначення серед читачів. Настільки велике, що молнієносно розходилося це видання, важко було дістати. Я купила цю книжку випадково в Нью-Йорку. Взяла її в руки і на першій сторінці ваше фото, Борисе. Але, звичайно, фото не того сіроокого, ривкого, повного життя і енергії, а фото людини, яка пройшла страшний страдницький життєвий шлях і страшні терпіння. Але все ж повернулись ви до рідного Києва, щоб іще жити і творити, і приносити людям своїми творами ту насолоду, яку вони діставали, читаючи їх. Я радію, Борисе, що дожила до того дня, в який можу привітати вас з вашим 80-річчям.

Коли вийшла друком ваша повість в Києві "Смерть", даруючи її Євгенові Ви написали: "Всі ми умремо, а Україна буде жити". Так, Борисе, Україна буде жити. Відходять старші покоління, а їх замінять молодші, і так буде вічно. В своїх думках згадайте і ви мене, Борисе, і прощайте.

ПАМ'ЯТІ СОФІЇ ВОЛОДИМИРІВНИ ФЕДОРЦЕВОЇ (САБАТ).

15 червня 1938 року у Львові на 89-у році життя померла народна артистка УРСР Софія Володимирівна Федорцева (Сабат). Покійницю поховали на Личаківському цвинтарі поруч з могилою її чоловіка — відомого галицького журналіста Федя Федорцева. На траурній громадянській панахиді прощальне слово про С.В. Феорцеву виголосив М.В. Косів. Подаємо текст його промови.

* * *

Дорога родинно! Дорогі друзі, знайомі, шанувальники таланту покійної! Сьогодні ми прощаємося з великою громадянкою нашого міста, нашого народу, нашої землі — Софією Володимирівною Федорцевою. Перестало битися серце, сповнене неугасимої любові до України, сповнене пекучої гризоти за її майбутнє, за долю її мови, культури.

В останні місяці Софія Володимирівна важко хворіла. Підступна недуга сковувала тіло, відбирала зір. А для неї жити — означало діяти. Вона була з когорта української галицької інтелігенції, покликаної до служіння народові і загартованої духовно Іваном Франком. "Лиш боротись — значить жить", — було і її девізом.

Останнім часом ми багато говорили з нею про людське угасання, старість, про відхід із життя, смерть. Вважається, що це не теми для розмови з людиною, яка виразно бачить свій кінець. Я не раз ціпенів від того, як спокійно вона його чекала, навіть прагнула, як дбайливо до нього готувалася, упорядковуючи свої архіви, улагоджуючи всі свої земні справи. Мовби підкреслювала: "Все, що могла, я зробила, ви далі ідіть без мене". Софія Володимирівна вміла розумно, розважливо розмірковувати і на ці, найсуттєвіші для кожної людини, підсумкові теми.

— Чому вона не боїться смерті? — не раз ставив я перед собою це запитання. Мабуть, додавало їй мужності усвідомлення чесно і плідотворно прожитого життя. А, може, було в ній принаєвне відчуття іншої, понадземної сили, хоча вона, як мені здалося, не вдавалася до заспокійливої дії молитви, до послуг церкви.

Софія Володимирівна безмежно любила життя, ніколи не відчувувала себе од світу сього. В розмові з нею не відчувалася старість, різниця віку, вона була не тільки сучасницею Івана Франка і Василя Стефаника, але й нашою сучасницею. Жила громадськими інтересами. Жадібно ловила кожну звістку про позитивні зрушення в нашій культурі, невимовно раділа, що відновлюється добра слава багатьох її

друзів, учителів, замучених і замовчуваних, зокрема безнастанно говорила про подвійний злочин, пов'язаний з долею її друга і вчителя — геніального Леся Курбаса: перший — що його, безневинного, позбавили життя, другий — що вилучили з нашої культури, зробивши її таким чином анемічною. Звіти про хід святкування ювілею Леся Курбаса в різних місцях, які я робив їй регулярно, повідомлення про відкриття його музею у батьківській садибі на Тернопільщині, реферати з наукових конференцій, усні рецензії на виставку заньківчан "Я вибираю Березіль", огляд московського видання збірника статей і спогадів, матеріали про Леся в періодиці, які я їй читав і переказував, були, здається, останньою радістю в її житті. Для неї важливішими понад власні болі були проблеми виживання української культури, рідної мови.

Гаснучим зором ловила кожен промінчик сонця, шуми листя за вікном. Радість приносило їй настирливе цвірінкання горобців на підвіконні.

— А вони все метушаться, метушаться, — повторювала, ніби вчувала у цих живих маленьких грудочках голос Землі і Неба. І все ж беззастережно твердила:

— Старість — це найгірше. Актриса не повинні так довго жити. А я затрималася, ой як затрималася. Вже всі мої давно повмирили.

Була жінкою, актрисою з ніг до голови, позбавленою найменшої неприродності, фальші. Була ідеалом духовної і фізичної вроди.

— Не люблю брехні, — говорила про своє життєве і творче кредо. Про її здатність органічно перетворюватися на сцені в образи своїх героїнь, про її очі, голос, поставу захоплені глядачі складали дифірамби. Була красунею і сама любила красу.

Не можна було її намовити, аби погодилася знятися у короткометражному документальному фільмі про її життя і творчість. Хоча б у кількох епізодах. Відмовляла у візитах незнайомим.

— Маєте мене молодію. Кому тепер потрібні мої зморшки?

Навіть приклад сусіда і приятеля, Станіслава Людкевича, не переконував. Не переконувало й посилення на подругу молодих літ, видатну грузинську актрису Веріко Анджарідзе, яка недавно, майже в столітньому віці, перед самою смертю, знялася у завершальному епізоді фільму "Покаяння" і залишила своєму народові і всім нам безсмертну фразу-заповіт: "Кому потрібна дорога, яка не веде до храму?"

Даремні були мої переконування, що старі люди — неоціненне багатство нації, що нам потрібне їхнє слово, авторитет. Сама їхня присутність у нашому житті нам потрібна, бо вони — наші заступники перед вищими від нас силами, вони — наші символи, наше сумління. Не стане їх, комусь треба заступити їхнє місце. А хто заступить?

— Хочу до Федя, — боронилася від моєї настирливості, так, ніби я міг силоміць утримати її при житті, — зачекався він на мене. Уявляєте, п'ятдесят вісім років чекає. Там, на Личакові, коло нього, моє місце.

І ось Ви на Личакові, дорога Софіє Володимирівно, біля свого Федя, щоб уже ніколи більше з ним не розлучатися.

Шановна громадо! Софія Федорцева прожила складне, многотрудне, повчальне життя. Пробіжім скоромовкою хоча б основні його віхи. Вона народилася 8 березня 1900 року в селі Нижнє Синьовидне ("Синевицьке Нижнє" — казала Софія Володимирівна) Сколівського району на Львівщині в сім'ї священника Володимира Сабата. Про батька і матір свою, яких рано втратила, говорила завжди тільки з пієтизмом. Пам'ять про них була для неї провідною зорею, а приклад життя їхнього — прикладом життя праведного. Від них сприйняла в дитинстві, навчилася безкорисливій любові до людей, справедливості, народолюбства. Необхідности любити рідну землю і жертвувати заради неї власними інтересами.

Дівчинка прийшла на світ разом з народженням найдраматичнішого, найбезумнішого, либонь, в історії людства нашого двадцятого віку й близько одинадцяти років не дотягнула до його завершення. Пережила стільки подій: дві світові війни, крах і сходження політичних ідей, державних систем; пам'ятала давню Австрію, "татунця" цісаря, буржуазний уряд Пілсудського; шістнадцятирічною ученицею вчительської семінарії була присутня тут, на Личакові, на похоронах Івана Франка, виїхала з Галичини на Радянську Україну, була актрисою найталановитішого українського театру "Березіль", ученицею і сподвижницею Лєся Курбаса... Стільки радощів і горя, захоплення і розчарувань — вистачило б на кілька життів.

Софія Сабат закінчила з відмінними успіхами спочатку Стрийську гімназію, а в 1920 році Львівську учительську семінарію. І там, і там викладання велося польською мовою. Українську мову, літературу, історію доводилося опановувати самотужки. У тому ж 1920 році взяла шлюб у церкві св. Юра з відомим уже на той час журналістом, редактором газети "Діло" Федором Михайловичем Федорцевим. Професійну театральну освіту здобула у трьохлітній театральній студії (теж польській) при Львівській консерваторії під керівництвом режисера, професора Фрончковського (1920-1923 роки). З 1923 по 1927 рік зіграла чимало прекрасних трагедійних ролей на польській сцені (стаціонарного українського театру тоді у Львові не було), на сценах українських ман-

дрівних театрів, створила ряд самостійних програм з художнього читання, зокрема за новелями В. Стефанька, які читала в присутності автора, поемою "Слово про Ігорів похід" (переклад В. Щурата), поезіями Т. Шевченка, І Франка, Лєсі Українки, О. Олєся, Б. Лєпкого, П. Тичини, С. Чарнецького, організувала молодіжний літературний театр "Студія", у якому була і режисером, і антрепренером, і художником-декоратором, костюмером, гримером — усім. Про неї з захопленням писала преса, молодій актрисі пророкували велике майбутнє, її запрошували на головні ролі в театри Варшави і Кракова. Шануючи культуру сусіднього слов'янського народу, з яким доля пов'язала галичан в одну державу, освоївши польську театральну школу, Софія Володимирівна Федорцева почувала себе українською актрисою. Тож коли влітку 1927 року Лєсь Курбас запросив її у Харків — тодішню столицю України, до свого театру "Березіль" (після трагедії Курбаса перейменованій у театр ім. Т.Г. Шевченка), вона прийняла запрошення. Були сумніви, вагання: чи зможе грати на сцені невідомого їй театру, невідомої мистецької школи; чи зможе жити у новій для неї соціалній обстановці. Просила поради в чоловіка: як бути? Федорців не заперечував, тим паче не забороняв, але й сам не знав, як бути. Почувався утомленим. Був хворим. Можливість свого виїзду з дружиною відхилив. Був біль розлуки сім'ї, що жила дружно, в любові, злагоді. Та покликання мистецьке виявилось найсильнішим. Потреба служити народові своєму рідною мовою була незборимою. Адже на Радянській Україні творилась українська національна культура, там був Микола Скрипник, Лєсь Курбас, Микола Куліш, Павло Тичина, там проходив процес українізації. Не одна лишень Софія Федорцева ринулася з головою у вир цих подій. Який це важливий був для неї крок! Подумаймо тільки: дочка греко-католицького священника, дружина редактора газети "Діло" — друкованого органу партії УНДО — їде в Харків...

Думалося ненадовго, на один сезон, лише спробувати, інших побачити і себе показати. А виявилось — на все творче життя. Федь Федорців помер після складної операції в 1930 році, Софія Володимирівна з їхньою донечкою залишилася в Харкові. Тільки 1960 року, вийшовши на пенсію, знову поселилася у Львові, місті своєї юності.

У творчій біографії актриси Федорцевої — понад сто ролей. Це ціла галерея неповторних образів — кожен з своїми індивідуальними рисами характеру. Окремі постаті у цій галереї становлять комсомолка Небаба в "Диктатурі" І. Микитенка, агент дефензиви Лариса в "Плацдармі" М. Ірчана, Маруся в спектаклі "Дай серцю волю, заведе в неволю" М. Кропивницького, Катерина в "Грозі" і Купаніна у "Вовках та вівцях" О. Островського, Годл і Голда у "Тев'є-молочнику" Шолом-Алейхема, Глафіра у виставці "Єгор Буличов та інші" М. Горького, Інгігарда у "Ярославі Мудрім" І. Кочерги, Ганна Золотаренко в

СИВИЙ СОНЕТ

УКРАЇНИ

Ходить осінь змучена,
Бродить по полях.
Тиша скаламучена,
Закінчений шлях.

Намацує костуром
Слід теплих стежок,
З неба кострубатого
Колючий сніжок.

Оглянулась в відчаї
На пройдений лан...
Непроглядно в вічі їй
Муром став туман.

Блимнув з боку соняшно
Промінчик життя...
Запізнілий соняшник —
Лямпада буття.

Впала. Теплі сльози
По гострій стерні.
Простягнулись руки
В вересневі дні...

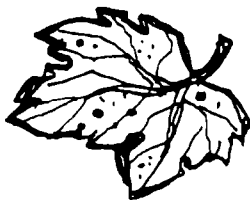
Наступають пекельні дні,
Потяглися безсонні ночі
Мерзлий морок тайги регоче
Зазирає у вічі мені.

Десь далеко, де ще живу
І живе мого серця відлуння
Дослухаюсь
лопають струни
І падають в жовту траву.

Сніг паде замітає слід
Тихнуть гарпії тануть болі
В пелюстках з даліни і волі
Став примарою тихий слід
Посивіли дерева голі
А над ними

пісня і міт.

1980

Тобі останній подих мій,
тобі остання крапля крові,
ти зміст життя, мета всіх мрій
і вічне джерело любови.
Істоти людські заслабі,
об груди часу розіб'ються.
Тож розчини мій тлін в собі,
і в тебе я навів ввіплюся...
У полі маком зацвіту,
в Дніпрі я крапелькою буду,
край шляху терном я зйду —
і цим вже вічності здобуду...

* *
*

Ти вся в мені із болями своїми,
із радощами, з тугами — в мені,
з обличчям до щему дорогими,
твое минуле і прийдешні дні
до скону житимуть, як сонце, у мені,
твої надії, вольниці багряні,
і чорні ночі, й ранки золоті,
і рідне слово, і пісні кохані,
що на устах сестер моїх, братів.
Те слово рідне, ті святі пісні
до скону житимуть, як серце, у мені...

Любисток, ч. 2. Торонто 1976

Атена Пашко. *На перехрестях*. Сучасність 1989.

"Навіки разом" Л. Дмитерка, Оксана в "Загибелі ескадри", Соломія у "Богдані Хмельницьким", Катерина у виставі "В степах України" за п'єсами О. Корнійчука, баба Олена в "Любові на світанні" Я. Галана та багато інших. Багатогранність обдарування актриси не могла вичерпатися в якомусь одному амплу: вона грала ролі ліричні, комедійні, трагічні, характерні. Головні й епізодичні. Чимало її творчих знахідок стали сьогодні хрестоматійними взірцями акторського ремесла.

Сотні найсердечніших відгуків, найвищих оцінок залишили про її мистецтво глядачі, критики, драматурги. Незрівняною була Федорцева в героїко-трагедійних образах. "Актрис такого трагічного темпераменту, — згадував Л. Дмитерко, — до Федорцевої у нас ще не було. Та й тепер, коли вона зійшла зі сцени, теж немає". Це саме стверджував й О. Корнійчук: "Я пам'ятаю Софію Володимирівну у виставі "Дай серцю волю...". Це був величезної сили, трагічний, високий образ. Вона буквально вражала глядача. Вона грала Марусю так, як ніхто на Україні до

неї не грав. Шкода, що в її часи не знайшлося драматурга, який писав би спеціально для неї".

Під час Другої світової війни Софія Федорцева працювала диктором і актором-читцем на радіостанції ім. Тараса Шевченка в Саратові, яка вела передачі на окуповані українські землі, потім, у складі театру, грала вистави у прифронтовому Воронежі, відступала разом з фронтом, входила в акторську бригаду, яка виступала на передових лініях фронту, перед пораненими бійцями у шпиталях, у прифронтових з'єднаннях військ Радянської Армії. Нагороджена орденами і медалями. До останніх днів свого життя працювала над спогадами про людей, з якими їй довелося зустрічатися, про події, свідком і учасником яких вона була.

Ім'я Софії Володимирівни Федорцевої належить історії. Її вклад у розвиток театрального мистецтва, її літературна і громадська праця ще будуть належно оцінені.

Нехай земля Вам буде м'якою, незабутня Софіє Володимирівно. Вічна Вам пам'ять.

ГАНУСЯ ГЕРАСИМОВИЧ-КОГУТ

Визначна постать Гуцульщини і Поділля.

Хор з Косова, який здобув перше місце на фестивалю у Львові 1943 р. В центрі диригентка Гануся Герасимович.

4 травня 1989 р., на 91 році свого мученичого, але творчого життя, у своїй улюбленій Терпилівці, померла **Гануся Герасимович-Когут**.

Похорони відбулися 6-го травня 1989 р., при співучасті двох католицьких священників. Над могилою цієї надзвичайно популярної і шановної постаті, чутливого любителя чистого мистецтва Гуцульщини і Поділля виголошено багато поминальних промов.

Нагороджена за життя найвищими нагородами за успішну працю в українському хоровому і килимарському мистецтві, вона все таки була заслана на десять років каторги у Казахстані. Після повороту, у важких умовах, далі продовжувала свою диригентську працю у Тернопільщині.

Споріднена з композиторами Барвінським і Кудриком, — вона довела хорове мистецтво до вершин.

Покійна — дочка Євгенії і драматурга о. Володимира Герасимовича, внучка о. Євгена і Володимири Шухевичів. Була одружена з визначним різбарем Гу-

цульщини — Федором Когутом, який загинув у боротьбі за Батьківщину. Після втрати чоловіка Гануся продовжувала це, що їх так сильно лучило — зберігання народного мистецтва, яке немов відзеркалює українську душу. До останніх днів життя, як диригент, вона підносила серця слухачів до небуденних висот. Залі її концертів були вщерть переповнені так, що тяжко було одержати квитки вступу. Маленького дрібного росту, вона вражала шляхетністю рис, а при тому надзвичайною рішучістю і силою характеру. Надзвичайно скромна людина, переважно бувала між своїми сільськими хористами у сірій свитині із хустиною зав'язаною на голові — хоч мала при тім закінчений факультет філософії на Празькому університеті.

Над її могилою висловлено пропозицію, щоб з її хати створити музей, для вшанування пам'яті Ганусі і отця Герасимовича. Помимо всіх труднощів, на які такий проект звичайно натрапляє, віримо у його здійснення.

Родина і Приятелі

РЕДАКЦІЮ ВІДВІДАЛИ

До нашої редакції зайшов молодий письменник, який приїхав з України. Радо розказав про себе, залишив свої твори.

Ярослав Волощук — український письменник, народився в сибірському місті Воркуті, куди було заслано його батьків за "український буржуазний націоналізм". Про Україну знав лиш з кожноденних оповідань батьків і побачив її вперше, маючи 10 років. Родина переїхала в м. Чернівці і Ярослав продовжує навчання, вже в українській школі. Захопившись малюванням, поступає на навчання до Львівського Політехнічного Інституту на факультет архітектури.

В роки навчання у Львові цікавиться поезією, знайомиться і приятелює з творчою молоддю Львова. З часом приходять перші публікації у місцевих газетах, в журналі "Перець". Все чільніше місце у творчості молодого письменника починає займати проза, зокрема сатирична. Після закінчення інституту Ярослав повертається до Чернівців. Нев-

довзі вирішує остаточно залишити архітектуру, щоб присвятити себе літературній творчості. Починає друкуватись в обласній пресі.

Зараз молодий письменник очолює студію малюнку та живопису. Весь вільний час присвячує творчості. У видавництві "Карпати" готується до друку збірка творів молодих письменників з його участю.

Ярослав є заступником голови Буковинської організації Народного Руху України.

А ще особисте.

— Маю кохану, пляную одружитись. Моя дівчина скромна, говорить чистою українською мовою, любить співати, майстерно вишиває. Я довго її шукав...

Прощаючись, бажаємо щасливого повернення на Україну, нових творчих досягів, щасливого подружжя.

До нової зустрічі, Ярославе...

Ірина Чабан

ЯРОСЛАВ ВОЛОЩУК

РОЗЛУКА.

Не знаю, що саме змусило мене поглянути в той бік і саме в ту хвилину. Мабуть, один з тих незрозумілих і дивовижних випадків, які так часто випадають на наше життя й іноді відіграють таку вирішальну роль.

Отож вона сиділа осторонь вулиці, по якій безконечним потоком плентались, йшли, бігли люди.

Вона була самітня, нікому непотрібна, невідомо ким скривджена й ображена на весь світ. Все, що їй хотілося в ту хвилину, — то крихітку ніжності й уваги. Їй прагнулося мати власний затишний куток, господаря, який опікувався б нею. Вона була змучена і знесилена від необхідності весь час самій, завжди і всюди, думати про себе. Свобода, про яку інші могли тільки мріяти, якої багато так прагнуло, була їй осоружною і непотрібною.

Треба було бачити, якою радістю засвітилися її очі, коли я підійшов до неї і легко провів рукою по голові...

Непомітно злинув час у наших блуканні по місту. Повільно і невблаганно насувалося із заходу темне крило ночі. Приходив час нашої розлуки. Врешті ми підійшли до мого будинку. Та сплинуло ще декілька хвилин, перш ніж я наважився піти від неї. Намагався не дивитись в її бік. І коли ввійшов у під'їзд, щільно притиснув за собою двері, ніби боявся, що вона може піти вслід за мною. Якими

важкими виявились ті декілька сходових прольотів! Я ненавидів себе в ту хвилину за те, що тоді підійшов до неї. Чи потрібна була та хвилинка ніжності, щоб платити тепер за неї такою ціною. Я витяг її з глибокого провалля самотності й власноручно заштовхнув у ще глибше. Даремно намагався виправдати себе а взяти її до себе не міг. В кімнаті мене чекала інша, до якої я звик і яка любить мене не менше. Інша ... собака.

ДЗЕРКАЛО

Щодня, розкладаючи вранці перед дзеркалом станок для гоління, він ловив себе на думці, що обличчя його ні на крихту не змінилось ні за минулу ніч, ні принаймі за останні десять років. Нічого дивного в тому не було б, якби старі знайомі, з якими довго не бачився при зустрічі, не вигукували: — Привіт, старий! Слухай, а ти змінився, поважний став і не впізнаєш відразу...

Він почав спочатку сердитись на себе, а відтак на друзів, які невідомо чому, але навмисне видумують цю його зміну. А одного разу він зустрів жінку, яку у юначі роки ніжно і щиро кохав. Всього декілька годин були разом. Здавалось, вони заново переживають свою молодість. Досить було йому нагадати якийсь незначний епізод, як вона підхоп-

З НОВИХ ВИДАНЬ

Заходом Об'єднання Українських Письменників "Слово", в Торонто появилася маленька книжечка Олександри Копач "Мініатюри".

Так, як в образотворчому мистецтві мініатюри своєю делікатністю викликають у багатьох людей своєрідне почуття великого світу у маленькій формі, так в літературі це дуже приємна форма коротких оповідань, в яких можна багато сказати.

О. Копач у своїх "Мініатюрах" порушує життєві переживання, в яких велику роль відіграє відношення до Бога.

В них Свят-вечір, Великдень, родина, діти, учні — все описане з великим чуттям та ніжністю. Це справжні перлини, розсіпані по білому папері. Подаємо вибрані з них:

"Кам'яна стіна", "За щастя" і "Вихор"

КАМ'ЯНА СТІНА

— Прочитає нам Марта, цей гарний вірш Тараса Шевченка.

— Я не приготована.

Чому? У десятий раз питає учителька і все те саме: "ми мали плавання, концерт, не був вдома, забув", і так без кінця. Що робити? Журливо б'ється думка, а око схоплює усміх, злорадний усміх на викривлених устах, похмурний погляд з-під гарних вій дівчинки-красуні, іронічний насміх в очах, мовляв — "ну що нам зробиш?"

І закипає у серці злість... Ні, це не вихід. Злість не відкриє сердець. "Подай душі убогій силу..." за-

горується на мить Шевченкові слова. Успокоюється серце.

— Звичайно, вона розуміє їх. Виглядає, не могли на сьогодні приготувитися. Зумисне бо не хотіли вчинити прикrostи ні їй, ні собі, ні тимбільше Шевченкові. Йому колись було приємно, як великі пані, графині, княжни проказували з пам'яті його поезії у своїх палатах, сальонах. А втім, усі люди вивчали твори Шевченка, навіть тоді, коли окупаційна влада в Україні забороняла їх вивчати. От на Підляшші, перед Другою світовою війною, у селі Київці поліція шукала навіть за одним примірником "Кобзаря", скрізь по хатах ходила. Не знайшла. Господар Василь Мелешко добре заховав книжку таки у своїй stodolі, а вечорами сходилась молодь і вивчала "Кобзаря". І ніхто не зміг відняти їм Шевченка, красу та любов. А вони, діти в Канаді, в українській школі, також можуть збагатитись великою красою і любов'ю.

Розповідала, а в душі молилась: Господи, розігрій їхні серця, любов'ю запали. О, Ласкавий Ісусе, змилося над ними.

У байдужих очах проблиски зацікавлення іскорками зяєніли.

— Самі добровільно, що хочуть, нехай самі виберуть і вивчать на наступну лекцію. Чи є охочі? Дві руки піднялися, три, чотири, більше й більше. Майже всі. Слава Тобі, Ісусе, Господи мій Ласкавий.

Шкільний дзвінок тоненьким струмочком у клясу вбігає. Шум голосів, поспіх, молитва. Колишуться надломані лавки... Поволі затихають поспішні кроки,

Докінчення: Я. ВОЛОЩУК — ТВОРИ.

лювала його. Він розумів, що не випадково вона пронесла крізь життя спогади про ті часи. "Невже вона кохала мене тоді? — дивився на неї і думав він, — а я дурень, спілий пень не бачив цього, адже тоді все могло скластись інакше..."

До його свідомості не відразу дійшли її слова:

— Знаєш, а ти зовсім не змінився.

Слова настільки вразили його, що вона відразу помітила це і ніби зрозуміла, що йому потрібно, вдруге промовила:

— Так, ти зовсім не змінився...

Саме тоді в нього виникло дивне і незрозуміле передчуття. Тому, коли вони попрощались і він діврався до дому, то не пішов, а чимдуж побіг у ванну, до дзеркала. Звідти на нього дивився зовсім старий дід.

ЗАКЛИК

Людино втечи із міста вночі,
У приспане поле під небо і зорі,
Додолю впади і відчуєш тоді,
Що Земля, то лиш грудка мала за плечима.

ІЛЮЗІЯ. —

Закутана димом, ледь сп'яніла,
Словами вульгарна, тілом діва,
Безмежно далекою поруч сиділа.

ТРИВОГА —

Сплутала розум злими передчуттями,
Й волочить безжалісно по дорозі ночі.
В ями забуття провалюється мозок,
На гостре каміння химерних видінь.

уривані слова, вигуки, різні... англійські звуки... Тихо. З вулиці Квін подзвенькує трамвай.

Самотньо у клясі. Учителю не спішно. Ще раз цілу лекцію проходить. Ні вправ, ні вірша, ні читання, ..Хіба так можна? Хіба це наука? Співчутливо дивиться Шевченко зі стіни. Так тяжко.. тяжко... Сльоза одна, друга скапує... А все ж таки.. виринають піднесені руки.. А все ж таки дорогу до сердець, до наших дітей знайти треба, знайти можна.

Кам'яна стіна розсувається. Никне кам'яна стіна.

ЗА ЩАСТЯ

Хочеться пісно Тобі, Господи, зложити. А душа — така безсильна порошок. Кругом бо краса несамошита, краса мелодії звуків, кольорів, ароматів. Краса з милости Твоєї. Що ж бо можна, Тобі, Світошторче, в дарі принести? Хіба сльозу подяки:

За щастя усміху дитинки, за доторк рученят, що в мами-тата силу оновлюють.

За щастя приязни друга, за його серце добре в соняшних ранках гармонії, у бурях конфліктів, у морозній студені життя.

За щастя великого скарбу в житті — за приятелів любих, вірних у радості й в горю.

За щастя добрих книжок. Широки бо горизонти часів і просторів відкривають вони, душу до Тебе підносять.

За щастя до свого народу належати. Він бо нам земну вічність дарує.

За щастя — злетіти на крилах бажання до Тебе, Одвічний, у Твоєї присутності побути.

Сльозу подяки ласкаво прийми.

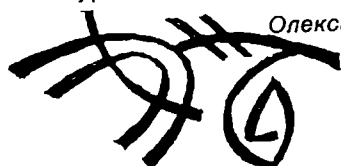
ВИХОР

Налетів Вихор. Холодно-мокрими крилами огорнув тополі. А вони просяться, висмикуються. Дарма! В несамошитий танок веде їх. Верби-бабулі похитують на те головами. Та вже Вихор і біля них. Потермосив дужими руками, аж присіли. До беріз кинувся, за коси смикає, тягне, та ще свище, вітрів-побратимів скликає.

Широкими крилами злетіли і все завирувало, закутилось у несамошиту танку під музику громів. Де не взявся Вечір у чорній киреї. Блиснув мечем — не розігнав нікого, сипнув жбанами води — не втихомиривсь; розбіселись вітри.

Принишло все живе. Поховались пташки, боязко поховались і люди по хатах. А вітри до вікон, до дверей. Стукають, кланцають, термосять. Уже й дахи розривають.

Господи! Рятуй тих, що в дорозі і на морі і тих, що в душевних бурях потапають.

Олександра Копач

ПОЯВИЛАСЯ НОВА ЗБІРКА СПОГАДІВ В. БАРАГУРИ

В канадському видавництві "Українська книжка" появилася нова збірка авторства Володимира Барагури п.з. "Як я став журналістом — спогади зі студентських років 1928-34". Це продовження ранішої збірки спогадів цього автора з дитячих і гімназійних часів "Калиновий міст".

В 14-ти розділах, рясно прикрашених світлинами з довоєнного Львова, автор на 104-ох сторінках легким, живим, образним, просякнутим ностальгією й погідним гумором, стилем змальовує картини з життя українського студентства Львівського університету під час польської окупації Західної України.

Приманливу обкладинку виконав Іван Брикович. Збірка перенесе читача в "юні дні, дні весни", в "молодість, яка не вернеться".

Книжку можна придбати за ціну 10.00 дол. з посилкою на адресу:

W. BARAHURA
91-19 87th St.
Woodhaven NY 11421

АТЕНА ПАШКО: НА ПЕРЕХРЕСТЯХ. Поетії

В-во "Сучасність", 1989, 168 стор. Мистецьке оформлення, обкладинка, ілюстрації — Оланаса Заливахи. Передне слово Михайлини Коцюбинської; тверда обкладинка; безкислотний папір.

Ціна: 15 ам. дол.

Атена Пашко — інженер-хемік, переслідувана владою в 1970-их роках за участь у рухові опору. Її ранні вірші побачили світ ще в середині 1960-их років у різних офіційних публікаціях на Україні.

У своєму передньому слові "Сповіді Атени Пашко" до найновішої збірки поезії Михайлини Коцюбинська дає таку характеристику творчості авторки: "Поезії Атени Пашко — жіночі у доброму значенні цього слова. Іноді ми нераз боїмося цього визначення, ототожнюючи його з чимсь менш вартісним, порівняно з чоловічим началом в поезії, із сальоновим, дамським віршоскладанням. І даремно. Поезія жіноча (якщо це справді поезія, а не римотворчість) тонка і мужня, в ній буває стихія високих і чистих почуттів, особливо розвинене начало сповідальне, яке завжди так вабить у поезії, і громадські мотиви звучать у ній як правило, широко особисто і інтимно.

Наскрізний образ збірки Атени Пашко — образ жінки, ніжної і сильної, незалежної і самовідданої. Жінки, близької до землі, жінки-патріотки, матері й берегині..."

Книжку можна набути в книгарнях,
у видавництві чи його представництві:

Sučasnist /Mr. Y. Smyk
744 Broad St., Suite 1116
Newark, NJ 07102-3892
Tel.: (201) 622-0545
Fax: (201) 622-1933

Вісті з Централі

Голова СУА Марія Савчак брала участь у засіданні **Президії Секретаріату СКВУ** в днях 22-23 вересня ц.р. в Торонто. На порядку нарад були: інформації про сучасні події на Україні, допомога потребуючим, в тому справа втікачів, що перебувають в Австрії, річні внески складових організацій СКВУ.

Засідання Управи Національної Ради Жінок США відбудеться 16-17 жовтня 1989 р. Участь беруть членки СУА, які є в Управі Національної Ради.

* * *

ВІДДІЛИ ВІДМІЧУЮТЬ ЮВІЛЕЇ:

63-ій Відділ в Дітройті, 30-ліття 7-го жовтня 1989 р.
45-ий Відділ у Воррені, Дітройті, 10-ліття, 7-го жовтня 1989 р.

Бажаємо дальших успіхів у праці!

* * *

Проголошений Світовим Конгресом Вільних Українців рік української мови в 1989 р. продовжується на **ДЕКАДУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІД УПРАВИ МУЗЕЮ

Діяльність музею за перших шість місяців біжучого року була переповнена новими виставками, лекціями та поширеними освітніми програмами. Це викликало резонанс преси в США, Канаді та Україні, допомогло ширшим колам громадськості ознайомитись з діяльністю нашої роботи. Український Музей є громадською, неприбутковою інституцією. Зростаюче членство Музею, музейна крамничка та окремі імпрези на користь музею в різних місцях Америки утримують працю Музею. Наша інституція також одержує фінансові дотації від американських урядових чинників та підприємств. Дивлячись в майбутнє, ми просимо Вашої допомоги на те, щоб розбудувати фінансову базу нашого репрезентативного музею в столиці мистецького світу та осідку Об'єднаних Націй. Тому заохочуємо Вас відновляти членство в Музеї, поширювати коло нових членів серед рідних, друзів та знайомих. Рекомендуємо музейну

СЕРДЕЧНО ВІТАЄМО П-ВО СОФІЮ І ЙОСИФА СЕРАФІМІВ З ЗОЛОТИМ ЮВІЛЕЄМ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ

Пані Соня є членкою нашого Відділу від 1953 р. Вступила до 4-го Відділу СУА, де займала різні пости в Управі, а згодом була головою аж до його розв'язання. Щоби не стояти осторонь від праці перейшла до 82-го Відділу, де й досі є членкою. Зразу увійшла до Управи, де сповняла функції референтки Суспільної Опіки, господарської, а опісля, протягом трьох каденцій очолювала його.

Її лагідна і спокійна вдача, з'єднала собі членок, так, що це зразкова членка і за це її наш Відділ нагородив почесним членством.

У великій мірі, до виконання її обов'язків, починається її вірний друг п. Йосиф Серафим. Він завжди є готовий до помочі у праці, для нашого Відділу. За це ми щиро їм вдячні і бажаємо дальшого Божого благословення, та в здоров'ю і радості прожити ще многії, многії літа!

Управа і членки 82-го Відділу СУА
З цієї нагоди складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

З нагоди 50-літнього Ювілею нашого подружжя, складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Софія і Йосиф Серафими.

крамничку — в крамниці можна набути мистецькі речі, особисто або поштою.

Однією з важливих форм підтримки роботи Українського Музею є організування Стейтових Комітетів. В кожному випадку, де зорганізувався Стейтовий Комітет там покращало спілкування між поодинокими членами музею в стейті та музеєм, збільшилося членство Музею. Закликаємо наших прихильників в тих стейтах, де ще немає Стейтових Комітетів організувати такі центри сприяння нашої роботи.

Загальні Збори Музею відбулися 4 червня 1989. Управа вітає нововибраних членів управи: Володимира Воловодюка з Четгем, Н.Дж., Ігоря Гайду з Істон, Конн., Дарію Гойдиш з Нью-Йорку, Володимира Пилишенка з Рочестеру, Н.Й., Дарію Чайківську-Боудану з Кліфтон, Н.Дж.

ДИРЕКТОР ІНФОРМУЄ

Протягом трьох місяців — лютого, березня і квітня — 48 осіб стали членами музею, а 373 особи відновили членство.

Модернізація нашої бюрової роботи та поживлений розвиток Музею вимагає модерного бюрового устаткування. Музеєві необхідні такі приладдя як: другий комп'ютер, прожектор для прозірок, шафку для прозірок, лазерну друкарську машинку

для комп'ютера, "video-camera", screen-monitor", "FAX" машину. Багато великих американських підприємств підтримують неприбуткові інституції та жертвують для їх потреб бюрове устаткування. Будемо Вам дуже вдячні, коли підприємство в котрому Ви працюєте, або Ви самі особисто зможете допомогти нам.

ПЕРЕСУВНІ ВИСТАВКИ

30 липня виставка "Історія української іміграції в Америці, збереження культурної спадщини" відкрилася в Ренсильєр Галерії в Олбані, Н.Й.

МУЗЕЙНА КРАМНИЧКА

Музейна крамничка продає поштою три копії скульптур Олександра Архипенка. Оригінал однієї з них — "Жінка чеше волосся" — експонується в Музеї Модерного Мистецтва в Нью Йорку. В історії модерного мистецтва ця і друга скульптури нашого знаменитого земляка відомі своїми новаторськими пошуками.

Зацікавленим звертаємо увагу що з музейних виставок можна придбати поштою наступні каталоги.

- *Традиційні мотиви в українській вишивці і тканинах*, 1977, 36 сторінок, 3.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.
- *Українські рушники*. 1981, 25 сторінок, 6.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.
- *Втрачені архітектурні пам'ятки Києва*, 1982, 64 сторінок, 9.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.
- *Історія української іміграції в Америці, збереження культурної спадщини*, 1984, 99 сторінок, 12.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.
- *Ukrainian Folk Art*. 1984, 28 сторінок, 5.00 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.
- *Світ Василя Курилика* (двомовний український та англійський). 1987, 84 сторінок, 9.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.
- *Дерев'яні храми України, — шедеври архітектури*, 1987, 112 сторінок, 20.00 дол. плюс 2.50 дол. за пересилку.
- *Скарби давнього українського мистецтва релігійне мистецтво XVI-XVIII століть* (двомовний український та англійський). 1989. 12.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.

Всі каталоги, крім двомовних каталогів *Світ Василя Курилика* та *Скарби давнього українського мистецтва*, вийшли у двох виданнях — українською і англійською мовами. При замовленні пишіть якою мовою хочете придбати каталог. Члени Музею одержують 10% знижки на усі музейні видання.

ІМПРЕЗИ НА КОРИСТЬ МУЗЕЮ

В квітні 1989 р. Любов Волинець, директор музейних освітніх програм, на запрошення місцевого відділу сестрицтва Української Православної Церкви в м. Міннеаполіс, який організував вечір Українського Музею, доповідала про музейні колекції, експозиції та роль членства Музею. В травні 107-ий Відділ СУА в Сан Франціско у Каліфорнії запросив Любов Волинець прочитати серію доповідей про українське народне мистецтво.

Дня 21 жовтня 1989 р. 113-ий Відділ СУА в Нью-Йорку влаштує "Вечір в Монте Карльо" — веселий вечір при музиці, перекуси та газартних грах. Ввесь дохід з вечора призначений на Український Музей. Просимо слідкувати за дальшими оголошеннями в українській пресі.

ЕТНОГРАФІЧНА КОЛЕКЦІЯ

Родина Олесницьких з Матаван, Н.Дж. подарувала два килими та ліжник з першої чвертини 20-ого століття. Музей також одержав від Ліди Крушельницької два різьблені та інкрустовані комплекти з Гуцульщини. 1930-ті рр. Лев Майстренко подарував 17 тасьм із записом дум та народних пісень, виконаних під акомпаньямент бандури д-р Зеновієм Штокалком.

Василь Витвицький: *МУЗИЧНИМИ ШЛЯХАМИ*. Спогади.

В-во "Сучасність", 1989, (217 + 4 фота) 221 стор. Обкладинка Марії Голінати; безкислотний папір.

ISBN 3-89278-016-1 Ціна: 14,00 ам. доларів.

Книжка спогадів Василя Витвицького, широко відомого музиколога й композитора, в якій автор вмістив описи свого життя і мистецької діяльності в Галичині ще за Польщі, в Радянському Союзі, в Генеральній Губернії і — врешті — в країнах нового світу. Читач проходить разом з автором по сторінках його родинного й музичного життя в багатьох містах, починаючи від Коломиї (міста його народження 1905 р.), через Краків, Перемишль, Відень, аж до Дітройту. Автор окремо зупиняється на спогадах про Торонто, активність у цьому канадському місті новоприбулих втікачів після Другої світової війни він характеризує "музичною столицею української еміграції".

Уся розповідь проведена хронологічно, проте в деяких розділах книжки автор звертає головну увагу на тих діячів нашого музичного життя, з якими його взаємини були особливо близькі і довготривалі. Там схоплені деякі риси до портретів між іншими, таких музик, як З. Лисько, Р. Придаткевич, А. Рудницький, Р. Савицький, Т. Губицький.

Книжку можна набути в книгарнях, у видавництві чи в його представництві в США:

В Європі:
SUČASNIST
Müllerstr. 33, Rgb.
8000 München 5
Tel.: (089) 26-37-73

У всіх інших країнах:
Sučasnist /Mr. Y. Smyk
744 Broad St., Suite 1116
Newark, NJ 07102-3892
Tel: (201) 622-0545
Fax: (201) 622-1933

CALL FOR CONTRIBUTORS: Garland Publishing is seeking contributors and suggestions for entries for a biographical reference work, *European Immigrant Women*, which will be part of a new series, *Directories of Minority Women*. Interested contributors should write to Judy Barrett Litoff, Editor of *European Immigrant Women*, Professor of History, Bryant College, Smithfield, RI 02917 or Kennie Lyman, Editor, Garland Publishing Inc., 136 Madison Ave., New York, NY 10016.

...ЛИСТ З УКРАЇНИ.

Каплиця в Шоломії.
Chapel in the village of Sholomyia.

...Хоч чудес тепер не буває, але я опишу тобі, яке чудо сталося в нашій селі. Те діялося ще в червні. Через наше село переїздив депутат. Побачив церкву, що подобалася йому. Наша церква гарна — візантійський стиль. Вискочив з авта й підійшов до жінок, що вийшли з церкви. Саме скінчилася Служба Божжа і священник, що приїжджав до нас зі Львова своїм автом, уже проїхав. Депутат запитав жінок, чи може увійти до церкви. В церкві ще є дяк — відповіли... Коли дяк почув, хто хоче оглянути церкву, запросив його чемно до середини.

Як депутат вийшов з церкви, побачив на горі нашу капличку, "А що то за церковця у вас на горі?" — спитав. Жінки відповіли, що це наша капличка з чудотворним образом Матері Божої, але тепер у ній не правлять, бо нема на те дозволу й усе з неї

винесли до церкви, тільки образ чудотворний залишився. Депутат ще спитав чи мають доброго священника. Жінки відповіли, що мають. Тоді депутат пообіцяв, що постарається, щоб у капличці також відправляли Службу Божжу.

Він поїхав до Пустомит, нашого районного міста, й звіти подзвонили до нас, що 2-го липня в неділю буде відкрита капличка. Що за рух учинився, — не можеш собі уявити. Люди приготувалися, як до великого свята.

Я не виходжу ніде і сама того не бачила, але мені розказували приятелі.

Того дня не було в нас Служби Божої. Чотири священники й декан зі Львова йшли в процесії з хоругвами до каплички, а довкруги каплички по горбах, ярах і ровах була така тьма народу, що на від-

Село Шоломія — положене 17 км на південний схід від Львова, в сусідстві історичного Звенигорода.
Village of Sholomyia - situated 17 km south-east from Lviv, near the historical town of Zvenyhorod.

ПО ЗУСТРІЧІ З УКРАЇНОЮ — ОСОБИСТІ РОЗДУМИ...

*Шевченківський Гай у Львові. Фото І. Чайківської.
Shevchenko Grove in Lviv. Photo: I. Chaikovs'ka.*

У журналі "TIME" (24 липня 1989 р.) Александер Солженіцин сказав про період 70-літнього існування СРСР: "ми знищили усе у нашій державі, життя людей, біологічну, моральну й економічну базу".

І таке враження було у мене, коли по 40-х літах я приїхала на Україну. Неприємне враження залишає переїзд границі, контролю у вагоні поїзду, що стоїть на порожньому пероні у Чопі, заміна залізничних рейок при гуркоті заліза і при великих рефлекторах. А коли денне світло пробивалося на землю через вікно поїзду спостерігаємо гори, провалля, річку — але це все робить враження опущене, без ознак людей і праці. У Львові, їдучи автобусом із станції до готелю, спостерігаю щось нове, чуже для люди-

ни, що довгі літа перебувала в тому місті. Це колір будинків, незвичний, бежово-рожевий, на місці солідного архаїчного попелястого.

Ці перші враження затираються коли зустрічаємо дорогих людей і тоді все стає близьке, знайоме. Ведуться розмови, а радше уривки розмов, переривані споминами, запитами. І приїхавши додому — не маєш відповіді, як люди перетерпіли усі страхиття, біду, невпевність і страх. Як можна було знищити так країну? Однак, живуть там чудові люди, що в найтяжчих умовах борються не тільки за своє життя і своєї рідні, але і за право нації жити й творити будучину.

Очевидно є різні категорії людей — найбільше

Докінчення: ЛИСТ З УКРАЇНИ

даль не можна було нічого бачити. Всі люди з Шоломії, їх родини, навіть здалека поприїжджали до них, щоби бути на такому торжественнім святі. Було багато людей з доколичних сіл. Дівчата, одягнені в народні одяги, винесли чудотворну ікону й обходили з нею довкруги каплички. Потім занесли її до каплички.

Якось мала дівчинка, учениця, але не з нашого села говорила на пам'ять може 20 хвилин вірш, в яким оповідала як чудотворний образ опущений і замкнений сам залишився в капличці. А тепер тішиться, що його звільнили. Вірш був такий жалібний, що люди плакали, навіть священики витирали сльози з очей.

Це уривок листа з України, який свідчить, як діє перебудова та відродження релігійного життя в Західній Україні.

Село, про яке в листі розповідається, — це Шоломія, положена 17 кілометрів на південний схід від Львова в сусідстві історичного Звенигорода. Фотографії села і каплички зроблені ще на весні 1943 року.

У нас цілий вересень кожної неділі і в свята, без огляду на погоду правиться Служба Божя на цвинтарі, на стрілецьких могилах священиками-католиками. Спорудили подіум для престолу з імпровізованим дахом. Люди любовно прибирають найкращими вишиваними рушниками, найкращими квітами, блакитно-жовтими стрічками, тощо. Крім хоругвів наші прапори з тризубами. Не уявляєш, яке духовне піднесення народу. Масово сповідаються і приступають до святого Причастія...

Панорама Львова. Фото
Олександр Пежанський.

нам відомі провідні, незломні одиниці. А коли маєте нагоду побувати із "звичайними" людьми, то з подивом бачите, що вони встоялися, не загубили своєї людяності, вони зуміли виховати одне, або вже й друге покоління. Молоді душі приваблюють мітинги, демонстрації, мистецькі виступи. Існування різних товариств і організацій, передвиборча боротьба — це все підносить політичну активність мас, що є зараз незвичайно важливим.

У вільному світі ми читаємо про події, які до тепер були б неможливі до переведення, ми їх оцінюємо, а є між нами й такі, що сподіваються чогось більшого. "Західна Європа буде дім цивілізації, а ми змушені перебудувати все спочатку". Найшлися провідні одиниці, що "взялися допомогти народові прокинутися від сплячки в тоталітарній державі і стати політично грамотним і зрілим".

Ми читаємо в пресі про зруйновані могили воїнів на цвинтарях й довідуємося на Україні про місця масових страт та поховань жертв терору. Ми бачимо, як населення Львова домагається поставлення пам'ятника Тарасові Шевченкові, якого у Львові ще досі нема. 60 художників представили свої проекти пам'ятника на конкурс.

Провідник оглядин Києва доповідав про зруйновані архітектурні пам'ятки міста в 1930-1934 рр. Він покликався на рецензію в газеті "Вечірний Київ" статті каталогу Українського Музею в Нью Йорку, видану з нагоди виставки на цю тему.

Ми бачили вирівняне місце, де колись стояли руїни Десятинної Церкви, а в 1930 р. й вони були усунені.

Ті, що побувають на Україні, розуміють вартість допомоги, яку дістають рідні чи приятелі. "Важним є скласти картотеку живих, що потребують допомоги моральної і матеріальної й налагодити таку". (За "Меморіалом")

Приємно почути, що земляки оцінюють емігрантів з України позитивно. Навіть тоді, коли приїжджі мають упревілейоване становище, як ідеться про приміщення, уживання води, (у Львові вільно вживати воду тільки кілька годин вранці і в вечорі), харч, транспорт — завдяки долярам. Це дуже неприємне особисте почуття.

Українця з українцем ділять нині моря, гори й долини. Відрізняє зовнішній вигляд, навіть мова. Але ніхто, з тих що побували на українській землі, не скаже, що не відчув духа, що відроджує нашу мрію жити по своєму на своїй землі.

Літак перелетів уже понад українські землі, зближається до Праги. Дивне почуття ворухиться в душі: радість, що ідеш "до хати" — смуток, що покидаєш "хату".

Не всі здібні творити світлі діла для добра свого народу. Не всі є учасниками чи спостерігачами перемін і боротьби на Україні. І що нам тоді робити? Найважливіше не поставити себе осторонь. Читати пресу, шукати за новинами, піддержувати в різний спосіб стремління провідних українців на Батьківщині й в діяспорі, знайомити з подіями чужинних чинників, шукати дороги, як допомогти грішми. Над тим треба призадуматися усім нам "поза Україною сущим".

"Поступ, праця до скону, биття у дзвони — ось у чому гарантія руху вперед". Ці слова одного із провідників, чи не є теж провідною і для нас, поза Україною?

Свідомість, що так дальше жити не можна, що люди, земля, культурні надбання і будучність України, вимагають відродження і на це варто жертвувати багато труду — є доказом сили духа народу на знищеній своїй прабатьківській землі.

ІХЧ.

ХРИСТИНА ГОДІВ ЮЗИЧ БІОГРАФІЧНИЙ НАРИС

Христина Годів Юзич, елегантна, життєрадісна, лагідна, релігійна людина, родилася у Варшаві, в родині панства Годів, в час еміграційного буревію.

Її батько, д-р Григорій Годів, економіст. Батько виробив у Христини поняття організованості, методичності і систематичності. Її мати, Стефанія Годів, учителька математики. Від матері Христина одідичила сильне почуття релігійності, родинності, патріотизму, естетики та краси.

Сама Христина закінчила студії хемії та порівняльної літератури на Вейнському Стейтовому Університеті в Дітройті. Ступінь магістра здобула з ділянки бібліотекарства на тому ж університеті. Авансовані предмети з україністики доробила (post-graduate) на Мічіганському Університеті.

Професійно Христина працює в Головній Бібліотеці Вейнського Університету як бібліотекар (reference librarian). В приватному Католицькому Університеті "Мерсі Каледж" викладала хемію, співпрацювала у видаванні підручників для студентів та є співавтором підручника про українських емігрантів, виданого тим же університетом.

Окрім праці в бібліотеці Христина допомагає провадити канцелярію мужа офтальмолога д-ра Маріяна Юзича.

Від батьків Христина одідичила любов до свого народу та сильне почуття відданості своїй громаді. Отож вона пише і вчить україністики.

Христина довгі роки очолювала Батьківський Комітет Рідної Школи Українознавства в Дітройті, вчителює в Школі Українознавства вже дванадцять років, підготовляючи десяту і матуральну класи з української мови та літератури. Своє велике знання української літератури Христина використовує також на те, щоби підготовляти шкільні імпрези, пов'язані з літературною тематикою. Також співпрацює у влаштуванні літературно мистецьких вечорів, де бере участь в мистецькому читанні літературних творів.

Вже за молоду Христина любила писати.

П'ять років вона виготовляє сторінку в *Нашім Житті* під назвою "Калейдоскоп жіночого життя", сама бувши довголітньою членкою Союзу Українок Америки.

Христина є автором таких праць, пов'язаних з українським питанням:

"Українська жіноча преса в діаспорі", яку читала на Світовому Жіночому Конгресі в Торонто та на Літній Конференції українських студій в Гарварді. Опісля праця була друкована в науковому бібліографічному журналі "Українська Книга".

"Українське Шкільництво". Цю працю читала на Рідношкільній конференції в Філадельфії, та друкувала в педагогічному журналі "Рідна Школа".

"Бібліографія Антоненка-Давидовича".

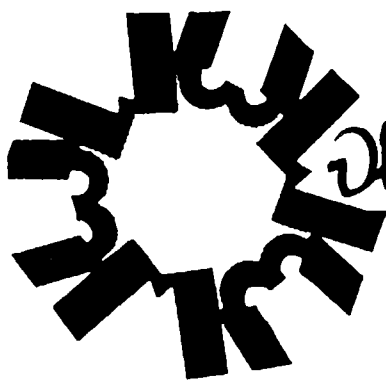
"Переклад Вибору Таємних Німецьких Документів з Нюрнберського Процесу в Трьох Мовах", де виготовила український переклад.

Христина дописує до *Свободи* про Дітройт, особливо на теми пов'язані з українознавством, мистецтвом чи наукою, бо уважає виховання слідуючого покоління суттю життя.

Респект до науки передала Христина своїм дітям а є їх трійка: Марко, Христина і Лідуся; двоє старших покінчили студії пов'язані з медичною ділянкою, син Марко медицину, донька дентистику.

За прикладом матері її діти активні в суспільно-му житті, в Школі Українознавства, де вчили, та в Пласті, де провадили табори. Її донька Реня була двічі команданткою новацького табору в Дітройті, а молодша донька Ліда сестричкою новачок. Син Марко бере участь в українському спортовому житті.

Христина зуміла примінути своє знання, та частинно передати його наступному поколінню.

КАЛЕЙДОСКОП

Життя

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УКРАЇНА

Рішенням президії правління Спілки письменників України премію імени Івана Франка присуджено відомому болгарському поетові Івану Давидкову, який уже три десятиліття популяризує українську літературу в Болгарії. Він переклав не лише твори Івана Франка та Лесі Українки, а також В. Сосюри, П. Тичини та інших. Іван Давидков — шостий лауреат франківської премії. Перед ним премію одержала Марія Скрипник з Канади.

На міжнародному кінофестивалі в Москві демонструвався фільм "Мати Тереза" американських кінодокументалістів сестер Енн і Джайт Пітрі. Треба підкреслити, що помимо жорстокого фестивального регламенту, цей фільм на численні прохання учасників, гостей та глядачів був показаний тричі.

* * *

Хто така мати Тереза? Агнес Гонжа Балтійська альбанка з походження, народилася 2 серпня 1910 року в югославському місті Скопе. В 1928 році вона стає черницею монастиря святого Лоретто в Італії. Відтоді вона віддала своє життя служінню добру, миру і милосердю. Її гуманістична діяльність продовжується в Ірландії, потім в Індії, де вона в 1950 році бере участь в створенні шкіл, притулків для сиріт, будинків для бідних, відкриває дім "Чистого серця Господа" для безнадійно хворих, в західній Бенгалії засновує колонію для хворих проказою. Мати Тереза очолює місію милосердя, має 342 відділи у 77 країнах світу.

Мати Тереза — доктор богословських наук. В 1979 році матері Терезі присвоєно Нобелівську премію миру — так високо було оцінено її діяльність не лише в Індії а й в інших країнах світу.

Мати Тереза відвідала Київ, де її вітав голова Всесвітньої Ради миру письменник Олесь Гончар. Звертаючись із привітальним словом, він сказав: "Ми раді бачити вас на Україні, в її столиці, Києві. Ми знаємо, що ви прибули в нашу країну з місією гуманізму і милосердя. Це найбільш гідна місія для людей, які живуть у наш тривожний час. Ви знаєте, що нашу республіку і країну спіткало велике лихо, яке ми називаємо чорнобильською трагедією". Олесь Гончар підкреслив, що дорога майбутності людства — це дорога злагоди, взаєморозуміння, взаємної підтримки, братерства і гуманізму.

Під час перебування в Києві мати Тереза познайомилась з життям фльорівського жіночого монастиря, відвідала релігійне об'єднання римокатолицької церкви, оглянула один із будинків для старших, побувала в селищі для чорнобильців. Мати Тереза зробила екскурсію по Києву, під час якої оглянула видатні пам'ятки історії та культури — Софійський Собор та Києво-Печерську Лавру. А наступного дня нагороджено її почесною золотою медаллю "Борцю за мир".

США

Автори монументальної праці про архіви та архівні схоронища України (вид. Принстонського Університету, 1988 р., 107 ст.) др. Патриція Кеннеді Грамстед одержала лист від Археографічної Комісії Академії Наук УРСР, від др. П. С. Сохань, яка є заступником директора Інституту Історії АН УРСР. Цей лист є запрошенням для пані Гримстед до наукової співпраці з пропозицією, щоби згадана її праця була базою для нового посібника про архіви та рукописні збірки України. Такі посібники на Україні не друкувались повністю. Запропоноване др. Сохань нове видання — приблизно 800 сторінок мало би мати назву "Джерельна спадщина України". Його підготували б. фахівці з Археографічної Комісії. Термін завершення праці 1990-1991 р.

Гарвард. — В травні відбувся річний музичний концерт, на якому виступив дует гарвардських студентів: Джон Манґомері (кларнет) та Ванесса Лан (фортепіано). Вони виконали твір панни Лан, який базований на українських народних піснях. В програмі концерту надруковано що В. Лан запізналась з чаруючою українською народною музикою, коли вона подорожувала по Україні, там їй подарували співака, з якого вивчила структуру і мотиви народних пісень та використала це для творення двох власних музичних композицій.

АВСТРАЛІЯ

Союз Українок в Австралії на 15-му Крайовому З'їзді, у 40-ліття Союзу Українок Австралії — відзначив пані мґр. Ірину Пеленську грамотою як основоположницю — голову Першої Управи СУА, 1949 р., колишню довголітню Голову Крайової Управи СУА, визначну журналістку й суспільно-громадську працівницю. Ірина Пеленська живе тепер у Дітроїті.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLVI

OCTOBER 1989

Editor: Marta Baczyński

ON THE LIGHTER SIDE

Recently, NASA's shuttle Atlantis was scheduled to be launched, and I, being in such close proximity to Cape Canaveral, decided not to miss this great event and witness it in person.

More than the average, days are born beautiful in Florida. The sun appears in all its glory in a cloudless sky, while the clouds, white and ethereal, seem to gather in white puffy groups, strutting across the blue, non-threatening and exquisite in their configuration. The eternal greenery appears unruffled this late in October, unchanged by changing seasons way up north. And flowers bloom in colorful profusion —reds, purples, yellows. Then there are the birds — tall, elegant egrets dressed in snowy white plumage or suave evening grays, ducks with iridescent colorations, woodpeckers and robins, blackbirds and noisy jays. This is a land of enchantment where from my window I can watch the sun cast its magical rays upon the lake and see the gentle waves toss them about.

Well, it was just another day in Florida. I listened to the radio, which informed me that the launch of the spacecraft was set for about 1 PM. At about 10 AM my husband called from work to remind me to watch the launch on TV. Ha, I said. I have transportation today, therefore I am going to see this in person. He was startled, of course, since he could only listen to what's happening on the radio or go up to the roof of the building and attempt some visual contact. One must remember, that we were sixty miles from the launch site. So, how much can you see from the roof? I promised to give him the blow by blow description of the launch. I think he was a little jealous.

My transportation arrived shortly after in the person of my son, who took a few hours off from work to give his mother this unforgettable experience of seeing the shuttle take off. I made lunch, packed some cold drinks, and we were off.

It is a short ride from Orlando to Highway #1, about 45 minutes, which according to the massive congregation of automobiles, was a pretty good viewing area for the shuttle launch. We found a space to wedge in our

car and joined all the other people standing around in anticipation.

It is difficult to describe the tension in the air. At one time or another everyone was in a situation where something major was about to happen. There is an electricity in the air that makes everything else irrelevant. There were children crying, but parents just shushed them. Just about every car door was open and radios were turned on to the Mission Control broadcast, so it seemed as if a voice from heaven was booming the countdown. It was very hot and sticky. On the horizon there was a large black cloud. The countdown was put on hold.

And so it came to pass that in this land of eternal sunshine there was a hitch in the proceedings because the emergency landing area was being drenched by rain. That area was about fifteen miles from where we were standing, and where we were standing the sun was beating without mercy on our heads. A black cloud just wandered in, probably rightly so in the greater scheme of things, but to me and to all those who drove to this hot, dune covered place, it was totally wrong.

Indecision does something to your insides. Indecision did something to the outside too, for it broke the electricity in the waiting throngs of people, when Mission control could not make up its mind — should they launch or not. I opted to stay and wait it out, but some people, veterans of these interstellar flight takeoffs just hopped in their cars and took off themselves. And they were right, for shortly word came that the mission is being postponed until the tomorrow. Oh, well, so much for space travel and now we had to brave highway travel, with all the automobiles converging on one two-lane highway.

The following day the shuttle did take off. I saw it happen on my TV. I saw it close up, heard the roar of the engines as they ignited, watched the flaming thrust as they propelled the astronauts on their mission. It was all very sterile and unemotional. Just another movie. My husband went up to the roof of the building where he works and he actually saw, literally saw the rocket trailing its smoky tail. He said it was tiny in the distance, but very real and an experience he will remember a long time. I believe him.

Marta Baczyński

MEMBERSHIP CONFERENCE — NEW ENGLAND REGION

The New England Regional Council of UNWLA organized a Membership Conference on June 4, 1989, which was held in New Haven, Ct. The Conference was the result of a plan of action approved by the National Board, designed to boost the membership in the organization. A general plan for this campaign was prepared by UNWLA's Membership Chairman, Olha Hnatejko.

The Conference was attended by 53 individuals — branch presidents and membership chairmen. Present at the proceedings was Maria Savchak, President of UNWLA. The first part of this important meeting was dedicated to reviewing the history and goals of UNWLA, presented by Lidia Ficalovych, President of the New England Regional Council. The second part dealt with the starting of new branches, how to draw new regular members and members at large. Those attending were given helpful printed information concerning membership, as well as a guide for press chairmen prepared by Iryna Chaykivsky, the Press Chairman on the National Board of UNWLA.

A panel discussion was organized by members of the New England Regional Council which dealt with the following themes:

"Why belong to an organization" — Natalka Rud'ko, vice-president of Branch 106, Hartford, Ct.

"Participation is the key" — Mary Ann Mikoski, president of Branch 108, New Haven.

Membership Conference sponsored by New England Regional Council — general overview of the meeting hall.

Організаційна Конференція Округу Нова Англія — загальний вид на залю.

"Woman, as a professional individual, a wife, a mother and a member of the community" — Dionizia Brochynsky, secretary of the New England Regional Council.

The general conclusions reached by the panel were that it is beneficial to the individual, as well as interesting to belong to an organization. Women in organizational life have a strong, definitive place in society in general and in their communities, where their collective efforts and voice can make a difference.

PRACTICAL ADVICE FOR THE PRESS CHAIRMAN

The job of a Press Chairman is suited to an individual who is interested in community affairs and social interaction. The person should be one of friendly nature, should possess the talent of keen observation and should be able to separate the important from the mundane. A Press Chairman should be able to assess event quickly as well as objectively and express her thoughts clearly on paper.

The Press Chairman should attend all meetings of her Branch and other events which the Branch sponsors or initiates. She should be an observer of her Branch, for only such first hand study will allow her to understand the inner workings of the Branch, as well as the whole organization.

The Press Chairman is obligated to read OUR LIFE and other publications, specifically those geared to women. She should be a regular newspaper reader, because there may be articles written about UNWLA by persons not affiliated with the organization. In fact there may be something in the press about her Branch. The

Press Chairman should be well acquainted with all circulars and memos issued from the organization's headquarters and from the office of the Regional Council to which her Branch belongs.

The actual job of the Press Chairman is to write press releases and the calendar of events, keep the Branch diary, submit articles about the Branch to OUR LIFE, as well as to other publications. She should establish contacts with mass media communications for purposes of information exchange.

Not everyone writes well. Sometimes it is more beneficial to farm out a story about a Branch event to a competent writer. The Press Chairman can make this decision and contact a writer well in advance. It is not wise to ask someone to write about an event on the spot. A person prepared ahead of time has a different approach to what is unfolding before his or her eyes. A practical tip: treat the writer as a guest at the event!

It is very important that the Press Chairman keep a scrap book of all mementos such as newspaper and

magazine articles, leaflets, notices, etc., that have to do with the Branch. She is also responsible for collecting subscription payments from Branch members for OUR LIFE. The Press Chairman must act as the link between her Branch and the editors and administration of the magazine.

There is always the problem of how to write an article about a Branch event so that it is interesting, will catch the reader's eye and fulfill its purpose. There are many ways, of course, from the simplest to the most complicated. The presentation of a story on paper is always at the discretion of the writer, depending on her ability and talent. Whatever way is chosen, the facts must be presented correctly and in good form. Each published article is a public appearance which gives license for public opinion about the event described, the writer, the people involved and the Branch.

What are the methods of giving information to the press? The simplest is the press release which states in concise, short but informative sentences as to what, where, why and how of any event. A more elaborate version comes after the event and that is a description of what happened. It should also be limited only to the facts, leaving out personal remarks and opinions. A feature piece is the most dressed up method of reporting, where style or writing, emotions, and personal viewpoints are allowed. Still another way to convey a story is in an interview. Here the main subject may be supplemented by others, thus touching upon various matters of importance.

The process of writing is not easy and even professional writers have a difficult time putting their thoughts on paper. Thoughts do fly quickly through the mind, but the hand cannot keep up with them. Ideas get lost, words cannot be found to put into a sentence. The most practical way to begin writing is to

- a) have all the facts at hand;
- b) make a plan or diagram of what you want to say
- c) present the most important issues in the first two paragraphs

- d) write in short sentences
- e) make free use of a dictionary and thesaurus

When the writing is finished, reread it once, twice, even three times. Make sure that clarity of thought is obvious. This way the reader will understand quickly what the writing is about, and that is the objective. Do not get lost in irrelevant details, as did one Press Chairman who wrote about her Branch's matter of fact participation in a international festival. She got so involved in describing Ukrainian traditional cooking — how to make the best borsch, it's vibrant color, how to best flavor it, how the pyrohy looked so good with shkvarky (fried pork bits), how all this reminded her of her lost homeland, how she cried, etc.

All material submitted for publication should be typewritten, double spaced. Not everyone has a typewriter, unfortunately editors today refuse to accept manuscripts that are handwritten. In today's world it is a costly

business to have an individual decipher someone's handwriting and retype the story so that the editor can read it easily. At OUR LIFE, in the Ukrainian editorial office exceptions are frequently made. The English section of the magazine will not accept handwritten material.

It is advisable to have someone read the story before it is sent in. It is also advisable to watch and listen to that person's reaction to the written material.

Every submitted manuscript should be accompanied by an introductory letter, written in a business like manner. No publication outside of OUR LIFE has any obligation to print anything concerning UNWLA or its Branches. They do so in the interest of community relations and it is considered a favor and kindness on their part. It is bad public relations to bombard the editor with phone calls asking for a speedy publication date. When the story is published, it is the duty of the Press Chairman to send a thank you note to the editor.

The job of an editor is to edit whatever material is scheduled for printing. This means the editor corrects spelling, grammar, word usage, sentence structure, etc. This is his or her privilege and duty in order to maintain a readable publication.

The Press Chairman of a Branch has the job of keeping the community informed of what her organization is all about. It is a privileged job and one that carries a lot of responsibility. Think of it this way — a well written story about a Branch event can encourage women readers to join the organization and take part in the good work being done. And that is a feather in your cap!

(Loose translation from a Ukrainian article written by Maria Barahura)

BIBLIOGRAPHICAL NOTATION:

26-3396 HQ1664x Canadian CIP
Bohachevsky-Chomiak, Martha. **Feminists despite themselves: women in Ukrainian community life, 1884-1939.** Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta (Dist. by Ukrainian Academic) 1988. 460p bibl index **ISBN 0-920862-57-8, \$29.95**

Bohachevsky-Chomiak's survey of the Ukrainian women's movement, from its beginning to the outbreak of WWII, breaks new ground. The scope is vast — perhaps too vast for the reader to remain oriented among the mass of data provided. The subject was complex to begin with, and has changed in a dizzying fashion since WWI and the Russian revolution. Never independent, and always divided, the Ukrainians have a history largely determined by the policies of the different countries that ruled them. Generalizations among states are impossible. Throughout her study, Bohachevsky-Chomiak concentrates on women's organizational activity, although the lives of the women are touched on as well.

The author argues that the combination of economic backwardness and national stress caused the women's movement to focus on community and national issues, rather than a feminist agenda. For this reader, the section on Galicia in the interwar period was the most impressive. Here the author's touch is sure, as she deals with organizational, social, ideological, and international issues impinging on the development and activity of the women's movement. Upper-division undergraduates and above. — *J. Zimmerman, University of Pittsburgh at Greensburg*

CHOICE, February, 1989

FEMINISTS DESPITE THEMSELVES

Women in Ukrainian Community Life 1884-1939

By Martha Bohachevsky-Chomiak

Illustrated. Cover Design: Tanya Krawciw.
460 pp.

Edmonton: Canadian Institute of Ukrainian Studies.

Distributed by: University of Toronto Press.
\$29.95

Distributed in the USA

Ukrainian Academic Press
Division of Libraries Unlimited, Inc.
6931 South Yosemite Street
Englewood, CO 80112
Toll-free number: 1-800-237-6124

CLUB SQ — SHORT LISTING

Young professionals meeting at Soyuzivka last August donned their Ukrainian finery to celebrate their cultural heritage.

Club Suzie-Q, a group of young Ukrainian professionals, raised \$1,032 for the Building Fund of The Ukrainian Museum in New York at an auction night held during their gathering in August at the Soyuzivka resort. The Auction Committee included Bohdan Domaradsky, Julie Nesteruk, Paul Zajac and Orest Bystrianyuk.

The following Club Suzie-Q members donated auction items, purchased auction items or made donations to the fund-raiser: D. Brezinski, O. Bystrianyuk, O. Cehel-

ska, E. Czyziw, T. Dobusz, B. Domaradsky, M. Drabek, D. Dykyj, B. Hodiak, P. & M. Goletz, M. Gudz, Z. Holubec, V. Jaworsky, I. Komarynsky-Savyckyj, N. Mykolayevych, G. & A. Mycak, B. Pidhirny, P. & L. Pylypshyn, L. Romankiw, A. Samusenko, B. Senyk, R. Senyk, D. Sianchuk, N. Sluzar, Y. Sochynsky, G. Stecenko, P. Zajac.

Also, the following individuals donated items to the auction: Dr. J. Salisnjak and Dr. I. Sawycka.

For Info. Contact:
Anisa Sawyckyj Mycak
(718) 263-7978

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Все дуже тішуся кожним новим числом журналу. Тут у далекій Каліфорнії то "Євшан-Зілля".
Дуже відчуваю брак давніх приятелів і знайомих.

Бажаю вам сили до дальшої праці і якнайкращих успіхів, та шлю Вам мій дуже щирий привіт.

Ірина Волосенко,
Сан-Рафаел. Каліфорнія.

ЛЕМЕНТ АВТОРКИ ГУМОРЕСКИ "БЕЗІМЕННІ ТРУДІВНИЦІ"

Бідкаючися в своєму гумористично-серйозному лементі п.з. "Безіменні трудівниці" ("Наше Життя", травень 1989) над мовним новотвором, який вдало заступив би неправильну назву "пирожниці" на жінок, які трудяться продукцією вареників, Достойна авторка згадує три відомі їй оди. Хай мені буде вільно доповнити цей скупий реєстр ще одною одою, а саме одою до народу — заспівом Івана Франка до поеми "Мойсей": "Народе мій, замучений, розбитий"... Український "Словник чужомовних слів" (1955) краще подає дефініцію оди, ніж зацитована Авторкою дефініція англійської енциклопедії: "Ода, це форма ліричного віршу для вислову почуття з нагоди якоїсь важливої події, або присвячена якійсь особі".

Щодо новотвору, який є суттюю темою лементу пані Зеновії Зарицької, на початок пошуків за відповідною назвою, пропоную слово "вареничниця", або більш тендітне, яке підходило б до жіночої вдачі — "варенянки".

Бачу, що вже інж. Вовк з "Мова про мову" шкірить на мене зуби, але може спровокувати цього невсипущого борця за чистоту української мови придумати якусь бездоганну назву, щоб ушасливити "безіменних трудівниць", які своєю мольною працею допомогли довершити неодноразово вартісне діло, як це треба признати нашому жіноцтву в різних ділянках нашого національно-культурного життя.

Володимир Барагура,
Вудгейвен, Н.Й.

ПОМОЖІТЬ БЛИЖНЬОМУ!

КОЛИ ВІН НЕЗРЯЧИЙ, МАЄ ПОШКОДЖЕНИЙ ЗІР, НЕМІЧНИЙ — ДАЙТЕ ЙОМУ ОЗВУЧЕНУ КНИЖКУ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ!
КНИЖКИ МОЖНА ОДЕРЖАТИ БЕЗКОШТОВНО В:

**SIGHT CENTER, CLEVELAND SOCIETY FOR
THE BLIND**

**1909 EAST 101st STREET
CLEVELAND, OHIO 44106
Tel. 1-216-791-8118**

РІК 1989 — РІК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

ПРАТИ ЧИ ХЕМІЧНО ЧИСТИТИ?

Щовкові блузки таки краще давати до хемічної чистки, бо в пранню шовк тратить гладке викінчення матеріалу (sizing) і пізніше більше мнеться.

Пляму на шовку не треба витирати середником до чищення дуже сильно, бо витирання нищить делікатні нитки і теж часто залишається ясніший круг. Можна легко витерти вогуку свіжу пляму чистим платком, змоченим у зимній воді, але таки дати до хемічної чистки.

Дуже популярна є тканина рејон (rayon), яку можна прати, але по кількох праннях тратить свій свіжий вигляд.

Не треба сушити задовго синтетичних тканин в сушарці, бо важко випрасувати зморщення.

Якщо мимо придержання припису на т.зв. label одяг знищився в пранню чи хемічній чистці, можна жадати в крамниці відшкодовання чи т.зв. кредиту за кошт вбрання.

Подала Х.Н.

До Відділів:

Якщо Відділи вирівнюючи свої фінансові заборговання до Головної Управи СУА, включають також гроші на передплату журналу "Наше Життя", просимо **подавати списки, для кого передплати призначені.**

Під час року, по Відділах заходять різні зміни в складі членства, про що ми не можемо знати, якщо не одержимо списка.

Пересилаючи гроші для поміщення в "Нашому Житті" з призначенням на різні подяки, повідомлення чи для рубрики "Замість квітів", просимо прізвища писати виразно, найкраще друком, в обох мовах. За одержану належність на передплату посвідок не висилаємо.

Так, як і всі видавництва в США, висилаємо своєчасно пригадки про дату коли передплата вигасає. У цьому немає наміру образити передплатників.

Якщо одержуєте по два числа журналу "Наше Життя", просимо нас про це повідомити.

Кожна зміна адреси коштує 1.00 доляра.

Адміністрація "Нашого Життя"

РІЧНІ ЗБОРИ 22-Й ВІДДІЛ СУА В ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні Збори відбулися дня 12-го лютого 1989 р.

Зборами проводила президія в складі: Юлія Назаревич — голова, Анастасія Хариш — член, Ольга Забродська — секретарка. Від Окружної Управи вітала збори Марія Наваринська.

До нової Управи увійшли: Ольга Мартинюк — голова, Олена Харкевич, Іванна Горчинська — заступниці голови, Люба Шеремета — протоколярна секретарка, Анастасія Хариш — кореспонденційна секретарка, Надя Дзидзан — фінансова секретарка, Ольга Гаврилук — касир, Валентина Цурковська — касир помічник.

Референтки: Любомира Огаренко, Ліна Басюк, Евстахія Струтинська, Рома Турянська — культурно-освітні, Галя Янчинин, Міра Ганкевич, Соломія Кавка, Ярослава Фаріон, Дарія Менцінська — імпрезові, Анна Білінська, Ольга Люшняк — організаційні, Мирослава Шевчик — пресова, Люся Самбірська, Леонтина Боднарук — радієві, Іванна Городиська, Міра Ганкевич — бібліотекарки і музейні, Олена Харкевич — архів, Анізія Струц, Софія Залуцька, Анна Дячун, Ярослава Іванишин, Марія Гірняк, Стефанія Форович — суспільної опіки, Марія Васько, Дидицька Софія, Бас-Малий Люба, Кучма Анна — господарські.

Контрольна Комісія: Зіна Дичій, Іванна Припхан, Юлія Назаревич.

Мирослава Шевчик,
пресова референтка

47-Й ВІДДІЛ СУА, РОЧЕСТЕР

Загальні Збори 47-го Відділу СУА ім. Л. Українки в Рочестер, Н.Й. відбулися 15-го січня 1989 р. в залі школи св. Йосафата.

Предсідницею зборів вибрано Ірину Руснак, секретаркою Анну Чорнобиль. Окружну Управу репрезентувала Дарія Ганушевська.

Управа на 1989 рік: голова — Татіяна Шутер, заступниця голови — Ірена Руснак, протоколярна секретарка — Ірина Михайлюк, кореспонденційна секретарка — Наталя Гуран, скарбничка — Марія Джус.

Референтки: фінансова — Марія Костів, пресова — Ірина Семанюк, заступниця прес. реф. — Дарія Лесів, музейно-мистецька — Іванна Мартинець, заступниця музейно-мистецької реф. — Люба Домбчевська, суспільної опіки і стипендій — Анна Чорнобиль, пачки — Катерина Лялька, садочки — бабусі — Віра Мотика, заступниця реф. суспільної опіки — Ірина Гафткович, господарські — Катерина Щур, Марія Сипняк, Анна Сохоцька, зв'язків — Марія Лещиншин.

Контрольна Комісія: Марія Крамарчук, Ірена Шмігель, Тамара Гривнак. Заступниці Контр. Комісії — Ольга Нагірна, Ольга Ганушевська. Вільні члени: Михайлина Билинець, Стефанія Костик.

Після короткої дискусії збори закрито, чайочком попито, тісточком закушено й додому рушено.

Ірина Семанюк, пресова реф. 47-го Відділу

86-Й ВІДДІЛ СУА, НЬЮАРК, Н.ДЖ.

Річні Загальні Збори 86-го Відділу СУА ім. Олени Теліги в Ньюарку відбулися 4-го березня 1989 р. До Президії зборів увійшли: Оксана Стеранка — голова, Світлана Андрушків — секретарка.

Нову Управу вибрано в такому складі: Марія Полянська — голова, Наталка Клапшак — заступниця, Катруся Воловодюк — протоколярна секретарка, Оріся Охримович — кореспонденційна секретарка, Таїса Турянська — скарбничка.

Референтки: організаційна — Марійка Українська, культурно-освітня — Уляна Тимкевич, імпрезова — Одарка Полянська, зв'язкова — Світлана Андрушків, стипендійна — Оріся Яцусь. Суспільна опіка — Віра Мицьо, музейно-мистецька — Ольга Гнатейко, пресова — Леся Стебельська, господарська — Ірина Сигалів та Лідія Величковська, пресова — Анна Кравчук.

Контрольна Комісія: Люба Лапичак-Лесько — голова, Мирося Граб та Лярісса Пенцак — члени.

119-Й ВІДДІЛ СУА, ЙОНКЕРС, Н.Й.

Загальні Збори 119-го Відділу СУА в Йонкерсі відбулися 19-го грудня 1988 р. Окружну Управу репрезентувала Леся Крумишин. До президії увійшли: Люба Сохан, як голова і Ольга Женецька як секретарка.

До нової Управи увійшли: Ірена Моцюк — голова, Алла Трохимчук — заступниця, Іванна Ганкевич — протоколярна секретарка, Ольга Руденська — секретарка, Марія Борковська — касирка.

Референтки: організаційна — Леся Крумишин, культурно-освітня і імпрезова — Любомира Сохан, музейно-мистецька — Ольга Женецька, суспільна опіка — Богданна Винник, стипендійна — Ольга Кулинич, пресова — Ольга Руденська, господарські — Леся Крумишин та Ольга Женецька.

Контрольна Комісія — Віра Кушнір — голова, Рома Оленська — членка.

24-Й ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ, ЕЛІЗАБЕТ, Н.ДЖ.

доповнення до нотатки про загальні збори

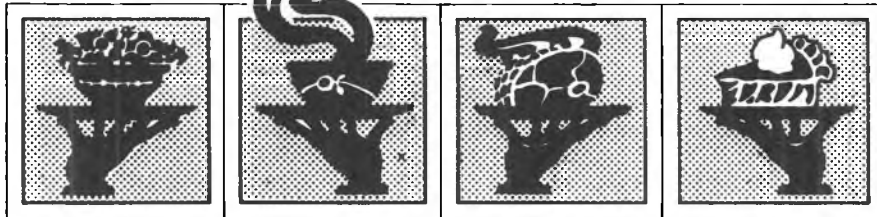
В "Нашому Житті" за червень 1989 р. на ст. 31 подано звіт про загальні збори 24-го Відділу, які відбулися 26-го лютого 1989 р.

У списку вибраних членів Управи пропущено: Ольга Барляк — господарська референтка; Контрольна Комісія: Люба Вальчик, Анна Зуйко, Ярослава Гусак.

Просимо поправити прізвище імпрезової референтки: Ольга Шевчук (а не Шевчик).

Просимо при пожертвах на різні цілі, некрологах, дописах, підписах під світлини подавати прізвища **ЧІТКО, ДРУКОВАНИМ ШРИФТОМ.** При пожертвах і підписах конечно по-українському.

наше харчування

Зближається День Подяки, який став родинним святом і для нашої еміграції. В жовтневому числі "Нашого Життя" з 1987 р. були подані приписи на типові страви на цей день. Тепер для доповнення подаємо ще інші приписи.

ДОДАТКИ ДО ІНДИКА: ЗАПІКАНА М'ЯТА КАРТОПЛЯ

Варити картоплю, заливаючи її гарячою водою. Посолити. Як зм'якне, відцідити і залишити кілька хвилин на дуже легкому вогні, щоб обсохла. Пом'яти, додаючи трохи гарячого молока і масла. Наложити у формі горбка в огнетривалій посуд.

Числячи на 3 горнятка картоплі — 1/2 горнятка вершків, вбити вершки (heavy cream) і наложити їх зверху на картоплю. Посипати тертим сиром "пармезаном". Вкласти до нагрітої до 400° печі і пекти, щоб верх зрум'явився.

ЧЕРВОНА КАПУСТА (на 4-6 осіб)

1 середньої величини головка червоної капусти

1 велике кисле яблуко

2 ложки масла або маргарини

1 лавровий листок

сіль і перець до смаку

1/4 горнятка білого вина

2 ложки яблучного оцту

2-3 ложки цукру

Стопити масло або маргарин у ринці, додати посічену капусту, нарізане яблуко без шкурки, лавровий листок, сіль і перець. Накрити і варити на легкому вогні 10 хвилин. Додати вино, оцет і цукор, змішати і варити 30 хвилин до 1 години, щоб капуста була м'яка.

ПЕЧЕНА ЦИБУЛЯ (на 8 осіб)

6 великих цибуль, нарізаних в кружки

1/4 горнятка масла або маргарини

1/3 горнятка меду

1/2 ложечки солі

Стопити мед і масло і додати сіль. Добре натовстити посуд до печення (13 x 9) і уложити кружки цибулі рядами. Залити розпущеним медом і пекти в печі нагрітій до 425° 45 хвилин, щоб цибуля була м'яка і золотистої краски.

ДО ТРАДИЦІЙНОГО ДНЯ ПОДЯКИ НАЛЕЖИТЬ ТЕЖ АМЕРИКАНСЬКИЙ КОРЖ, Т.ЗВ. ПАЙ.

КОРЖ З ЯБЛУК І ЖУРАВЛИН (cranberry)

Тісто на 2 частини на 10-інчову форму

2 2/3 горнятка борошна (муки)

трошки солі

1 горнятка маргарини або 3/4 гор. маргарини і 2 ложки смальцю або кріско

8 ложок зимної води

Змішати борошно з товщем вживаючи ножа або "dough cutter". Далше місити, додаючи потрохи води.

Поділити тісто на дві частини і трошки більшу частину розкачати і наложити на дно і боки форми на "пай".

МАСА:

2 горнятка цукру

1/3 горнятка борошна

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

3 горнятка нарізаних яблук

2 горнятка свіжих або морожених журавлин

2 ложки масла або маргарини

Змішати цукор з борошном. На тісто накласти верству яблук тоді журавлин і посипати цукром. Накладати верствами, закінчуючи яблуками. Зверху накласти грудками масло.

Розкачати другу частину тіста і щільно накрити корж. Зробити кілька розтинів, щоб пара могла виходити. На береги наложити алюмінійовий папір. Пекти при температурі 425° — 40-50 хвилин. На останніх 15 хвилин зняти алюмінійовий папір.

КОРЖ З ГОРІХІВ ПЕКАН (pecan) З КАВОВИМ ЛІКЕРОМ (kahlua)

Тісто на спід на 10-інчову форму

1 1/3 горнятка борошна (муки)

1/2 горнятка товщу (як вище)

4 ложки зимної води

Приготовити тісто як вище.

МАСА:

1/4 горнятка масла або маргарини

1/2 горнятка цукру

1 ложечка ванілевого екстракту

2 ложки борошна

3 яйця

1/2 горнятка кавового лікеру (kahlua)

1/2 горнятка темного кукурудзяного сиропу або сиропу з пекан (corn syrup)

1 горнятка цілих або нарізаних горіхів пекан

До прибрання — 1/2 горнятка вершків, вбити (heavy cream)

Втерти масло, цукор, ванілеві екстракт, додати борошно і добре змішати. Вбивати по одному яйцеві, щоб добре вимішалось. Додати лікер, сироп та пекан і знова вимішати і влити на приготоване у формі тісто.

Нагріти піч до 400° і пекти 10 хвилин, знизити температуру до 325° і пекти ще 40 хвилин.

Як пристигне, можна прибрати береги вбитими вершками.

ЗОЛОТІ ДУМКИ

З ГРЕЦЬКОЇ МУДРОСТИ

Дивися смерті в вічі з надією і знай, що вічною є правда: Права людина не має чого боятися ні в життю ні в смерті, бо боги не опустять її. (Сократ)

Як Бог дасть то людина сміється або плаче. (Софокль)

Якщо ти маєш зранене серце — діткни його ніжно як зранене око. Є тільки один лік на зранену душу — надія і терпелівість. (Пітагорас).

Небезпеки не можна обійти без небезпеки..

Подала Христя Навроцька

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ЦІЛІ СУА

В пам'ять **бл.п. Омеляна Висовського**, мужа довголітньої секретарки 66-го Відділу СУА в Нью Гейвен Марії Висовської, членки Відділу складають на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" **180.00 дол.**, в тому **30.00 дол.** Марія Висовська, **25.00 дол.** — Александра Кизик, по **10.00 дол.** — Марія Кульчицька, Ірена Гладка, Софія Бродич, Ольга Посполита, Ірена Лаврович, Ольга Духновська, Ірена Мандич, Міля Іванів, Лідія Фіцалович, Марія Снігурович, Ліда Козюпа, Анна Гіна, **5.00 дол.** — Галина Хома.

Замість квітів на свіжу могилу **Христини Надії Миськів**, внучки нашої членки пані Люби Сохан, на Медичний Фонд СУА через 119 Відділ в Йонкерсі складаємо: **598.00 дол.** в тому по **50.00 дол.** — Ігор Залуцький, Дарія Моцюк, Ала і д-р Роман Трохимчуки, Валентина Преско, по **25.00 дол.** — 119 Відділ СУА в Йонкерсі, Марія Борковська, Ірена Моцюк, Александра Крумшин, Анна Варчак, Іванна Ганкевич, по **20.00 дол.** — Ольга Руденська, Анна Качмарська-Хоманчук, **10.00 дол.** — Ольга Женецька.

В пам'ять моєї найдорожчої внучки бл.п. **Христини Надії Миськів**, яка прожила всього 1 рочок, складаю через 119 Відділ СУА в Йонкерсі 100.00 дол. на Медичний Фонд СУА.
Любомира Сохан.

В світлу пам'ять дорогої членки 82-го Відділу бл.п. **Лідії Котлярчук** складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ірина Іванчишин.

В пам'ять **Анни Кульчицької**, дорогої сестри нашої шановної голови 19 Відділ СУА складає 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

19 Відділ СУА — **Наталка Кузик**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Михайлини Середохи** членки 100 Відділу в Картерет Н.Дж., котра відійшла у вічність 5-го серпня, висилаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Управа 100-го Відділу

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Іванни Боб'як** складаю 25.00 дол. на Фонд Медичної Допомоги Дітям.

Ольга Руденська

На Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" в пам'ять матері голови СУА Марії Савчак **бл.п. Антонини Возьної**, членки Екзекутиви складають замість квітів 120.00 дол.: **Іванна Рожанковська, Іванна Ратич, Ольга Гнатейко, Лідія Гладка, Марія Томоруг, Розалія Полчій, Олександра Кіршак, Марта Данилюк, Уляна Старосольська, Ірина Куровицька, Рома Шуган, Ірина Чайківська.**

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. Антонини Возьної**, матері Голови Союзу Українок Америки, пані Марії Савчак, на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" складаємо 100.00 дол., а родині висловлюємо щирі співчуття.

Окружна Управа СУА в Нью Йорку.

В пам'ять **бл.п. Антонини Возьної**, матері Голови Союзу Українок Америки на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" складаємо 60.00 дол.

Працівники канцелярії:

Н. Дума, І. Комар, О. Лопатинська, Е. Панчак, О. Рогожа.

Замість квітів на могилу **бл.п. Антонини Возьної**, матері Голови СУА, складаємо 100.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Окружна Управа СУА Дітройт.

Окружна Управа Нової Англії і всі членки Округи висловлюють щирі слова співчуття для Вас пані Голово, по відході у вічність так дорогої особи Вашої Матері **бл.п. Антонини Возьної**. В її пам'ять складаємо 50.00 дол. на "Репрезентативний Фонд СУА".

Управа Округи Нової Англії

Управа і членки 83-го Відділу Союзу Українок Америки в Нью Йорку складають Вам Пані голову, найщиріші співчуття з приводу смерті Вашої Дорогої Матері **бл.п. Антонини Возьної**. Замість квітів складаємо в її пам'ять 50.00 дол. на Фонд репрезентації Союзу Українок Америки.

Замість квітів на могилу **бл.п. Антонини Возьної — Де Лук Княгеницької**, мами голови СУА Марії Савчак жертвуємо 25.00 дол. на Прес Фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо щирі співчуття.

1-ий Відділ СУА

Замість квітів на могилу **бл.п. Антонини Возьної** — матері пані голови СУА Марії Савчак, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Рідні висловлюємо наші щирі співчуття.

Управа 89 Відділу в Кергонксоні, Н.Й.

Замість квітів на могилу бл.п. **Антонини Возьної** на Фонд ім. Олени Лотоцької складаю 20.00 дол.

Наталія Даниленко

Замість квітів на могилу бл.п. **Антонини Возьної**, мами голови СУА п. Марії Савчак складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ліда і Василь Колодчини

В пам'ять **Антонини Возьної Де Лук Княгеницької**, мами моєї шкільної товаришки, складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Марта Гаврищак Ярош

Замість квітів на могилу **бл.п. Антонини Возьної**, матері голови СУА п. Марії Савчак — пересилаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а п. Марії з родиною висловлюємо щирі співчуття.

54-ий Відділ СУА у Вільмінгтон, Дел.

Просимо при пожертвах на різні цілі, некрологах, дописах, підписах під світлинами подавати прізвища **ЧІТКО, ДРУКОВАНИМ ШРИФТОМ.** При пожертвах і підписах **конечно по-українському.**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ за серпень 1989:

75.00 дол. — Віра Салевич

50.00 дол. — Марія Логаза

по 25.00 дол. — Нестор Когут (АТ і Т в доповнення до пожертви), І. Пелех.

по 20.00 дол. — Михайло Кобасяр, Іван Купіна, Пилип і Елсі Янкошук, Володимир і Стефанія Чернодольські.

по 15.00 дол. — Неллі Шаркевич, Федеркевич, Валентина Третяк, Галина Костюк, Анатоль Ромах.

по 10.00 дол. — Петро Бард, Анна Хамуляк, Марія Стасюк, Ярослав Яцьковський, Варвара Швед, Володимир і Анастасія Мерещачи, Василь Кострицький, Теодозія Когут.

НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

по 1,000.00 дол. — Антон Дацковський, Тетяна Чучман, д-р Ірена Васинчук, Оксана Колесниченко.

по 500.00 дол. — 59 Відділ СУА, п. Букачевський, Олег і Христина Декайло, Мирон і Іванна Бучак, д-р Стефан і Ірена Нічаї; Іх Екскеленція Кир Стефан Сулик Архієпископ-Митрополит.

300.00 дол. — Український Братський Союз, Скрентон, Пенсильванія.

по 250.00 дол. — Зенон і д-р Арета Черники, д-р Андрій Мацюрак.

по 200.00 дол. — Ярослав і Ольга Заремби, Осип і Інґрид Гуцаль, СУА — Відділ 15-ий, Теодосія Гурик, Марія Крех.

111.45 дол. — Роман і Іванна Боднарук.

по 100.00 дол. — Семен Вальчук, Стефан Островський, Ярослав Сидір, Володимир і Віра Мазяр, Остап і Слава Олесницькі, д-р Цегельський, Клавдія Чернодольська, Анна Литвин, Степан Ціпий, Михайло і Анна Костки, д-р Андрій Турчин, Осип Фірішак, Наталія і Павло Масні, Преос. Єпископ Всеволод, Степан і Софія Гарматюки, Стефан і Христина Дурана, Орест і Маріяна Дацьків, Вестінґгаус підприємство дорівнюючи пожертву Б. Шепелявого, Василь Воронка, Володимир і Гедвіка Черевко, Роман Ковальчук.

по 50.00 дол. — Маріянна і Василь Маркоух, Андрій і Оріся Пилишенко-Веббер, Іванна Блага, Ярослав і Евстахія Струтинські, Зеня Сохок-Паррі, Данило Пушка, Галина Костюк, Іван і Марія Черешня, д-р Олег Панкевич.

30.00 дол. — Александер і Ірена Процик.

по 25.00 дол. — Галина і Лучіяно Траверса, Дарія Хухра, Зенон і Оленка Цибрівські, Лев і Ольга Стеткевич, Юлія Демченко, Іван і Катерина Бабак, Ярослав Степанків, Александер Пясецький, Степан і Лідія Оленчук, Маріяна Легуль, Августин Узвяк, А. і Р. Воробкевич, Ярослава Ставнича, Володимир Квас, Володимир Куч.

по 20.00 дол. — Євген і Оріся Демянчуки, Петро і Ольга Матула, д-р Роман Я. Дикун, Юрій Балинський, Леонтина Левицька, Віктор Децик, Мирослав і Осипа Яворські.

по 15.00 дол. — Ярослав Олійник, Богдан Козак, Зиновій Савицький.

по 10.00 дол. — Варвара Анна Яблонська, Василь і Євгенія Лозницькі, Джуді Джансон, Ірена Гнатчук, Юрій Фізер, Марія Жук.

5.00 дол. — Роксана Білоскірка.

На Тривалий Фонд ім. інж. Євгена і Ірени Мельник, зложили **500.00 дол.** інж. Євген і Ірина Мельники.

На Тривалий Фонд Михайла і Йосефіни Павелко в пам'ять Марії Анни Павелко-Паркгурст 1000.00 дол., НН.

На Тривалий Фонд інж. Євгена і Ірини Мельник **300.00 дол.** зложили інж. Євген і Ірена Мельник.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

1,000.00 дол. — Іван і Стефанія Сєрант

280.00 дол. — Роман Ільницький

250.00 дол. — Марія Масюк

по 100.00 дол. — Євген М. Іванців; СУА 120-ий Відділ

по 50.00 дол. — Ольга Кучма; Ольга Овсянецька

по 25.00 дол. — Михайло Качмарчик, Микола Зацухний, Компанія "ЕКСО" дорівнюючи пожертву А. Лемпа.

20.00 дол. — Люба Білинська

15.00 дол. — Іванна Міхаленко

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЬЮ ЙОРКУ

по 1,000.00 дол. — АТ і Т дорівнюючи пожертву Володимира і Катерини Володюка.

255.00 дол. — Юрій і Аніса Мицаки

250.00 дол. — Роман і Марія Тершаковець-Гавриляк

230.00 дол. — О. Бистрянник

по 200.00 дол. — "Мобілі Фондація Інк." дорівнюючи пожертву М.Т. Пеленської.

120.00 дол. — Л.Т. Романків

по 100.00 дол. — д-р Володимир Когутяк; Богдан Озарук, Александер Одарченко, Василь і Гелена Тхір, Ігор і Рома Гайди, Володимира Шипайло, д-р Михайло і Неоніла Скалькі, Леонід і Галина Єнсени, Тарас Добуш, Богдан Барабаш, Василь і Олена Петрахи.

60.00 дол. — Богдан Годяк

52.00 дол. — Борис Сеник

по 50.00 дол. — Ірена Хуміловська, п-і Е. Ступарик, д-р Ярослав і Богданна Гелета, Я.А. Кравчук, Доналд П. Брезінський

по 45.00 дол. — Михайло Драбик, д-р Юрій Стесенко

40.00 дол. — Павло Заяц

30.00 дол. — Стефан Крижанівський

по 25.00 дол. — Імре Кардашинець, Анна Притула, Константин Мацілінський, Володимир Сенежак, Мабел Латіно, Вол. Гріненко, Осип Куйбіда, Ярема і Тереза Ракочі, Зоряна Ключас, Августин і Алла Узвяки, д-р Аркадія Коцибала

по 20.00 дол. — д-р Євген і Ніла Стецківи, Надія Миколаєвич

15.00 дол. — Дарія Дика

по 10.00 дол. — Павло і Євгенія Вітраки, Ростислав Пенцак

по 5.00 дол. — Павло Недвель, Михайло Косовський, Володимир Служинський.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Пилипа Гайди**, на Будову Українського Музею складають: по 20.00 дол. — М. Бек, Анна Федорків, Люба Левак; по 10.00 дол. — Ірена Гнатчук, Б. і С. Гиналівські, В. і К. Кучері.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Володимира Реннера**, жертвою **20.00 дол.** на Будівельний Фонд, **Олена Качала**.

В десяту річницю смерті могого незабутнього мужа **бл.п. Романа** складаю 100.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею — **Зеновія Ковальська**.

1,000.00 дол. в пам'ять незабутньої тети **бл.п. Соломії Крушельницької**, співачки, на Будівельний Фонд складає **Соломія Дроздовська**, Канада.

20.00 дол. складають в пам'ять **бл.п. Татяни Мотики** (через 47-ий Відділ США) і висловлюють глибоке співчуття, **Євдокія і Юрій Боберські**.

В пам'ять **бл.п. Олекси Джуса**, членки 47-ого Відділу США цюю дорогою висловлюють щирі співчуття вдові **Марії Джус**, доням **Миросі, Олі, Зіні і Ліді** (всі членки США) та **синові Петрусеві**, та на Будівельний Фонд Музею, на свіжу Його могилу складають:

20.00 дол. — Катерина Щур, по **15.00 дол.** — Тамара і Теодор Гривнаки, Татяна Шутер; по **10.00 дол.** — Емма Адамчук, Люба Домбчевська, Анна Єйна, Наталя Гуран, Анна Капітан, Марія Кахникевич, Марія Крамарчук, Пелагія Кулик, Катря Лялька, Іванна Мартинець, Віра Мотика, Ірина Михайлюк, Мирослава Приймак, Ірина Руснак, Анастасія Смеречинська, Ірина Шмігель, Люба Шмігель, Анна Чорнобиль, по **5.00 дол.** — Марія Вергун, Ольга Ганушевська, Олена Довгалюк, Марія Лозинська, Марія Костів, Галина Павлічко, Михайлина Пилипець, Ірена Семанюк, Анна Сохоцька, Марія Сипняк, Стефанія Телега, Дарія Тишовникка; **3.00 дол.** — Михайлина Губач.

Родина бл.п. Олекси Джуса **зложила 50.00 дол.** Вічна Йому Пам'ять! Членки 47-го Відділу США в Рочестері.

25.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку в пам'ять **бл.п. Володимира Реннера** складають **Марія і Сильвестер Мартюки**.

В пам'ять незабутнього **бл.п. Євгена Маршалка** на Український Музей складають **членки 13-го Відділу США у Честері**: по **10.00 дол.** — П.Д. Сольчаники, О. Венчак, К. Петрик, Я. Щербак, В. Мазур, Л. Кий; **5.00 дол.** — П. Візняк.

У 25-ту річницю відходу у Вічність мого дорогого кузена **бл.п. Володимира Пришляка** в Його пам'ять жертвою на Український Музей **25.00 дол.** — **Михайло Клезор** з родиною, Канада.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Марії з Вислоцьких Роговської** членки 32-го Відділу США у Ірвінгтоні, Н.Дж. на Український Музей у Нью Йорку складають — по **25.00 дол.** **д-р Юрій і Оксана Тритяки, Ольга Тритяк**.

20.00 дол. в пам'ять незабутнього мужа **бл.п. Дмитра Щура** жертвує на Український Музей **Катерина Щур**.

В пам'ять незабутнього **о. Яремака** на Український Музей по **25.00 дол.** складають **Віра і Володимир Мотики та Іван**

на і Мирослав Мартинець, та висловлюють глибокі співчуття доні Наталці та д-рові Романові Кравчукам з родиною.

На свіжу могилу незабутньої **св.п. Ірени Свістель** членки 11-го Відділу США в Трентоні, Нью Джерзі на Український Музей в Нью-Йорку складають: по **25.00 дол.** — Софія Лотоцька, Рута Лотоцька-Касавянська; по **20.00 дол.** — Галина Костюк, Віра Сендзік; по **15.00 дол.** — Оля Дубик, Люба Мриглоцька, Емілія Панасюк; по **10.00 дол.** — Туся Бойцун, Оля Дзаман, Надія Желехівська, д-р Зенон і Володимира Філь, Марія Городиська, Слава Лабка, Рома Мицик, Оксана Микитин, Юстина Надрага, Дона Осадца, Дарія Самотулка, Боня Скорупська, Ірена Турчин. І цюю дорогою д-р Алексеві і Данилеві пересилають глибоке співчуття! Вічна Й Пам'ять!

20.00 дол. в пам'ять **св.п. Марії Роговської** на Український Музей складають **Павло і Анна Кальби**.

На похороні нашого незабутнього друга **св.п. магістра Олександра Смаля** на Український Музей зложили: **100.00 дол.** д-р В.І. Городинський, по **25.00 дол.** М. і О. Цяпки, В. і П. Кучкуда. Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на свіжу могилу **св.п. Марії Краянської** **25.00 дол.** на Український Музей складає **Петро Дармограй**.

Замість квітів на свіжу могилу незабутньої, усіми любленої **св.п. Віри Довгаль**, що відійшла на вічний спочинок 7 серпня ц.р. на Фльориді, **25.00 дол.** на Український Музей складають друзі **Марія і Сильвестер Мартюки**, Фльорида.

Замість квітів на могилу **св.п. Антоніни Возної**, матері Марії Савчак і Ярослави Пастушенко, членок 64-го Відділу США в Нью Йорку, на Український Музей складають: по **20.00 дол.** Поля Книш, Христа і Юрій Навроцькі, Марія Савицька, Марія Даниш; **15.00 дол.** Оксана Щурова.

В пам'ять **сл.п. Степана Щура**, батька Дарії Костів, **20.00 дол.** на Український Музей складає **Марія Даниш**.

10.00 дол. в пам'ять **св.п. Степана Щура**, батька нашої членки Дарії Костів, на Український Музей складає **64-ий Відділ США** в Нью Йорку.

В пам'ять **бл.п. Антоніни Возної**, матері голови США Марії Савчак і Ярослави Пастушенко, **64-ий Відділ США** в Нью Йорку складає **10.00 дол.** на Український Музей.

Замість квітів на свіжу могилу нашої членки **бл.п. Анни Філак** жертвуємо **15.00 дол.** на Український Музей, а Шановній Родині складаємо щирі співчуття, **Управа і Членки 99-го Відділу США**, Вотервіл.

Замість квітів на свіжу могилу в Україні **бл.п. Анни Кравчишин**, матері нашої членки Катерини Терлецької, складаємо **15.00 дол.** на Український Музей, а Родині висловлюємо глибокі співчуття, **Управа і Членки 99-го Відділу США**, Вотервіл, Н.Й.

В пам'ять дорогої мами, **сл.п. Анни Сахро** в другу болючу річницю її відходу у Вічність на Український Музей складає **Христина Барт**, Парма, Огайо.

Український Союз у Джорджії, складає **50.00 дол.** на Укра-

інський Музей в пам'ять **сл.п. Батьків нашого члена Вілліама Темпле**, які жили в Оклагомі. Вічна їм пам'ять!

Замість квітів на могилу особливо милої людини, дорогої нам **бл.п. Марусі Козак**, на Український Музей складаємо **25.00 дол.** а опечаленій родині складаємо глибоке співчуття, **Ольга і Ярослав Заремби**.

Замість квітшв на свіжу могилу **бл.п. Антонини Возьної**, 50.00 дол. на потреби Українського Музею складає **Марія Куземська з родиною**.

В пам'ять **бл.п. Антонини Возьної, 28-ий Відділ СУА** складає **25.00 дол.** на Український Музей.

Замість квітів на свіжу могилу нашої невіджалованої тіточної сестри **бл.п. Оксани з Домаників**, Ковалів складаємо скромну пожертву на Український Музей **50.00 дол.**, **Ярослава і Юрій Герман**.

25.00 дол. на свіжу могилу **бл.п. Степана Щура** на Український Музей складають **Дарія і Теодосій Самотулки**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Володимира Реннера**, мужа моєї приятельки, складаю **20.00 дол.** на Український Музей, **Софія Барусевич**.

25.00 дол. на свіжу могилу **Марії Роговської** складає на Український Музей **Анна Шмулак**.

25.00 дол. в пам'ять **Марії Роговської** на Український Музей складають **Катерина Ячишин і Маргарета Пурди**.

25.00 дол. на свіжу могилу **св.п. Степана Щура** складають на Український Музей, а вдові Покійного та всій родині висловлюють щирі співчуття **Ярослава і Ярослав Панчуки**.

Замість квітів на свіжу могилу **св.п. д-р Марії Кознарської** на Український Музей складають:
по 100.00 дол. — Богдан і Ірена Чайковські, Стефан і Іванна Рожанковські.
по 50.00 дол. — Лідія Лопатинська, Володимира Котик, Данило і Дарія Буадана; **35.00 дол.** — Роман і Меланія Куделя; **20.00 дол.** — Михайло і Ірена Мороз, Мирослава Савчак.

25.00 дол. в пам'ять **св.п. Татяни Мотики** на Український Музей складає **120 Відділ СУА**.

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. Татяни Мотики 25.00 дол.** на Український Музей складають **Юрій і Євдокія Боберські**.

У світлу пам'ять **бл.п. Александра Смаля, 50.00 дол.** на Український Музей складає **Катерина Ковшевич**.

У світлу пам'ять **бл.п. Марії Кедрин-Рудницької, 30 дол.** на Український Музей складає **Дарія Кузик**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. д-р Марії Кознарської** на Український Музей в Нью Йорку складає **25.00 дол. Марія Шуст**.

В пам'ять **бл.п. Антонини Возьної, 25.00 дол.** на Український Музей складає **Марія Шуст**.

1,000.00 дол. в пам'ять **бл.п. Івана М. Луки** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку складає **Гелена Лукія з родиною, Вінніпег, Канада**.

1,000.00 дол. в пам'ять незабутньої тети **Вікторії Кулик-Бекланд** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку складає **Ада Кулик**.

Замість квітів на далеку могилу в Україні дорогої товаришки зі шкільної лавки **бл.п. Марії Припхан (Ліськевич)** Григорак складають на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку: **25.00 дол.** — Марія Зубаль, **по 15.00 дол.** — Евдокія Климишин, Евдокія Барнич.

В першу болючу річницю смерті мого незабутнього мужа **Семена Михайлишина** 500.00 дол. на потреби Українського Музею складає, **Софія Михайлишин**.

Замість квітів на свіжу могилу сестри **Люби Смик**, на Український Музей 100.00 дол. складає **Зенон, Любомира і Андрій Ціховлас**.

Замість квітів на свіжу могилу **Михайлини Січинської**, складаю пожертву в сумі 30.00 дол. на Український Музей, **Ірена Тимошенко**.

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. Богдана Обуховського**, складаю пожертву в сумі 30.00 дол. на Український Музей, **Ярослава і Ольга Дужі**.

У світлу пам'ять нашого найдорожчого сина і батька **св.п. Богдана Обуховського**, на Український Музей складають 50.00 дол. горем опечалені **Євген і Магдалена Обуховські**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Романа Короля**, мужа Анни Король, **членки 119 Відділу СУА, Управа і членки 119 Відділу СУА** складають 25.00 дол. на Український Музей, а опечаленій Родині покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

В пам'ять **сл.п. м'р. Олександра Смаля**, на потреби Українського Музею 100.00 дол. складають **д-р Роман і Ольга Мороз**.

В пам'ять невіджалованого мого мужа **сл.п. д-ра Іллі Андрусяка**, складаю пожертву 100.00 дол. на розбудову Українського Музею, **Марія Андрусяк**.

В пам'ять нашої дорогої членки **сл.п. Еми Іскало**, на Фонд Українського Музею 25.00 дол. складають членки **97-го Відділу СУА, ім. Марусі Бек**.

У світлу пам'ять мого незабутнього чоловіка **бл.п. Івана Базарка**, складаю 50.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею, **Наталія Базарко**.

Замість квітів на свіжу могилу дорогої **Віри Запорожець Довгань**, складаємо 25.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею, **Дарія і Володимир Ломницькі**.

В пам'ять прекрасної людини — моєї невіджалованої приятельки, **сл.п. Юлії Сквiртнянської**, складаю 100.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею, **Марія Савицька**.

Замість квітів на могилу д-р **Константина Боярського**, брата нашого приятеля Богдана Боярського, 20.00 дол. на

Будівельний Фонд Українського Музею складають, **Оксана і Микола Іліяшенки, і Ольга і Стефан Грициви.**

У світлу пам'ять незабутнього **Омеляна Шепаровича** на Будівельний Фонд Українського Музею складаю 100.00 дол., **С. Кульчицька**

В пам'ять мого незабутнього мужа **Мирослава Баслядинського**, складаю 100.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею, **Володимира Баслядинська.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Мирослава Баслядинського**, мужа нашої членки Володимири Баслядинської, членки та **Управа 33-го Відділу ім. Лесі Українки**, Клівленд, Огайо, зложили **150.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої приятельки юних днів **Глафіри (Іри) Свістель**, складаю 50.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею. **Вічна їй пам'ять! Олена Мартинюк.**

В десяту річницю смерті нашої дорогої і незабутньої мами, **бл.п. Неонілі Мечник**, складаємо 500.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею, **Ольга і Ярослав Чипак.**

Вшановуючи пам'ять мого чоловіка, бл.п. д-ра мед. **Юліяна Політила**, складаю 1,000.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею, **Анна Політило.**

У світлу пам'ять **бл.п. Ольги Смаль**, 100.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею складає **Микола і Марія Гірняк.**

В пам'ять **бл.п. Марії Андрюк** 100.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею складає, **Андрій Андрюк.**

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В "Нашому Житті" ч. 6 за червень 1989 р. на стор. 28, в рубриці "Замість квітів на Пресовий Фонд" зайшла неприємна помилка в нотатці про по жертви на могилу сл.п. Стефана Заплатинського. Просимо вибачити і подаємо правильний текст нотатки.

Замість квітів на могилу **бл.п. Стефана Заплатинського**, мужа нашої членки Марії Заплатинської, пересилаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". На цю суму зложили пані: Я. Гудзяк — 20.00 дол.; Ф. Войтович — 10.00 дол.; А. Кравс, Н. Возняк, У. Пилипишин, Е. Бішко — по 5.00 дол.

68-ий Відділ СУА, Сиракюзи, Н.Й.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ною в 1923 році приїхала до Канади до Віндзору, а пізніше до Дітройту Мігдей, де вийшла заміж за Йосифа Пеллер. Виховали славних троє дітей. Покійна багато працювала для добра нашого Відділу, була його головою, секретаркою. Перестало битись щире українське серце, сповнене любов'ю до своєї церкви і свого народу. 4-го квітня відзвуся похорон з церкви Неустаючої Помочі в Дирборн Мічиген, відправляв о. декан Іван Лазар і о. Тома Глен. На цвинтарі Святого Гробу в Саутфільд прощали покійну голова Відділу Уляна Мерек і союзнянки.

Спи спокійно, дорога сестро союзнячко, нехай прибрана американська земля буде тобі легкою, а пам'ять про тебе вічною.

Пресова референтка 23-го Відділу
Надя Свистун.

Родина зложила на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" 40 дол.

Ділимося сумною вісткою, що відійшла на вічний спочинок на 80-му році життя бл.п. **Марія Скікун**, довоглітня членка 5-го Відділу.

Покійна народилася на Україні, в селі Обильниці Рогатинського повіту. До Америки приїхала молодою дівчиною, вийшла заміж за Михайла Скіку-

на і замешкала в Гемтремку. Великою заслугою покійної та її мужа було те, що по війні допомогли багатьом родинам переселитися з Німеччини до Америки. Покійна залишила в глибокому смутку сина і доньку з родинами.

Членки Відділу взяли участь в похоронних Богослуженнях і відправили покійну на вічний спочинок на цвинтар "Оливної Гори". Вічна їй пам'ять.

Управа і членки 5-го Відділу СУА.

Ділимося сумною вісткою, що 31-го березня 1989 р. несподівано відійшла у вічність на 87 році життя взірцева довоглітня членка 23-го Відділу СУА св. п. **Ксеня Пеллер**. Уроджена 7-го лютого 1902 року в місті Теревовля на Тернопільщині, ще молодою дівчи-

НАШИМ ДІТЯМ

ВОЛОДИМИР САМІЙЛЕНКО

УКРАЇНІ

Ти звеш мене й на голос любий твій
З горячою любов'ю я полину,
Поки живуть думки в душі моїй,
Я заховаю в серці Україну,
Як мрію чистую з найкращих мрій.
І мрія та, як світище ясне,
Шляхом правдивим поведе мене.

В біді твоїй рідніша ти мені,
Тобі несучи сили всі, що маю,
І працю тиху і мої пісні
На віктар твій побожно я складаю.
Надхни ж мене! Нехай у мертвiм сні
Я днів моїх даремне не загаю!
Що за життя тобі я заплатив..
Нехай я знаю, що не даром жив.

О. ГАЄЦЬКА

ЖОВТИЙ ПАН

У садок приїхав пан.
В нього жовтий був жупан,
Жовті штани, жовта шапка,
Рукавиці і краватка.

Із собою фарби мав,
Все довкола малював,
Всі листочки на квітках,
На корчах і деревах.

Рис. Г. Рогожа

Помальовані листки
Виглядають як квітки:
Ясно-жовті й золотисті
І червоні мов намисто.

Ну й спішить цей жовтий пан,
Одягає свій жупан,
Білкам всім оповідає
Скільки ще роботи має.

БІЛА КИЦЯ

НАТАЛЯ ГЛОБА-ЗАХАРЧЕНКО

Киця мила, ще й біленька
Ходить по дворі злегенька,
Вушка щупить все тривожно,
Бо Бровко зустрить не можна.

Той Бровко, чорнюх малий,
Все чомусь на кицю злий —
Лиш побачить нашу кицю,
Гонить бідну на ялицю!

Біла киця лиш зідхає,
Із вершечка споглядає,
А Бровко (щоб він не спав!)
Далі гав і гав і гав!

Вже як вечір западе,
І Бровко до буди йде,
Біла киця не дармує,
А до хати чимчикує.

У теплесенькій хатині
Вип'є молока з мисчини,
На подушку потім ляже,
І тихенько дітям каже: мурррррррр...

Рис. Г. Рогожжа

БІБ І РИБКА

Сидить Біб над берегом річки та дивиться в воду, нікому нічого не кажучи. Аж пливе цікава Рибка. Узріла його, приплила ближше та й каже:

"Добрий-день, Бобище!"

"Дай, Боже, здоровля, Куценька!" — відказує Біб.

Як Рибка то почула, поплила плачучи до матері.

"А ти, доню, чого плачеш?" — запитала мати.

"Отой Біб, що сидить над берегом, прозивав мене".

"Чомуж він тебе прозивав? Може ти його образила?"

"Ні, мамо, — я йому сказала "добри-день", а він мені відповів: "Куценька".

"Як так, то ходи зі мною, а я його сама спитаю, за що він тебе прозиває".

Попливли вони до берега, де сидів Біб.

Стара поклонилася Бобови і чемненько його привитала: "Добри-день вам, пане Бобе!"

"Дай вам, Боже, здоровля, пані Рибо!" — відповів на те Біб.

"Пане Бобе, — каже стара Риба, моя дочка жалується, що ви її прозиваєте. Коли то правда, то скажіть, за що?"

"Правда, — каже Біб — я її прозивав, бо який "добри-день", таке "добре здоровля". Вона назвала мене Бобищем, а я її за те Куценькою; бо я собі хоч простий Бобик, але й мені честь дорога!"

"Бачиш, — каже мати Рибці — яка ти нечестна. Прозиваєш других і ще мені неправду говориш. Іди собі геть від мене, ти не моя дитина, коли неправду говориш!"

Рибка в плач, просить, щоб мати їй простила. Вона вже ніколи неправди не скаже та й нікого не буде прозивати. Мати простила, та перше мусіла Рибка перепросити Бобика за образу.

У СВ. ПАМ'ЯТЬ ЛІДІЇ КОТЛЯРЧУК

Чимраз частіше невмолима смерть вириває з наших рядів активних членок, яких місця важко, а то й не можливо, заступити.

8 червня 1989 р. з волі Всевишнього відійшла у Вічність довголітня членка 1-го, а відтак 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку, бл.п. **Лідія Котлярчук**.

Покійна народилася 1923 р. в Бережанщині, Галичина, в родині о. крилошанина Євгена і Софії Мацелюхів, які дбайливо виховували своїх чотирьох доньок у любові до Бога й в пошані до рідної традиції. Виявляючи музичні здібності, бл.п. Лідія змалку вчилася гри на фортепіано від своєї матері, котра закінчила музичний інститут ім. М. Лисенка у Львові. Здобувши середню освіту в Бережанах, учителювала й вже тоді повна патріотичних почувань, включилася в громадську працю рідного села. В 1942 р. вийшла заміж за провідного кооператора Омеляна Котлярчука. На жаль воєнна хуртовина безпощадно розвіяла ідилію їхнього подружнього щастя. Рятуючись від комуністсько-московського окупанта, родина Котлярчуків із шестимісячним синком втікає на захід, а згодом емігрує до Америки.

Поселившись в Нью-Йорку, бл.п. Лідія, крім родинних обов'язків і праці в банку (Irving Trust), включилася у суспільну діяльність 1-го Відділу СУА. Своєю активністю та веселою і привітною вдачею скоро здобула приятельство і пошану союзнок і всіх, з ким співпрацювала.

У 60-70-х роках через декілька каденцій покійна займала пости культ-освітньої та виховної референтки в Округній Управі Н.Й.

У своїй діяльності найбільше уваги присвятила молоді, з якою успішно організувала зустрічі й заборони градуантів, котрі втішалися популярністю і признанням громадянства.

В 1968 р. бл.п. Лідія вступила в ряди 82-го Відділу СУА на Бронксі. Своїм музичним знанням і милим голосом значно збагатила вокальний ансамбль нашого Відділу. Вчила членок нових пісень і вміло акомпанювала ансамблеві до співу на наших імпрезах.

З вдячністю згадуємо її останню участь у святковій програмі нашого Відділу з нагоди відзначення 1000-ліття Християнства України, що відбулося в 1988 р. Тоді ніхто з нас не сподівався, що більше не побачимо дорогої нам Лідусі у нашому гурті та що більше не почуємо її милозвучної гри на фортепіано. Покійна, хоча з огляду на стан свого здоров'я не з'являлася на сходинах, але до кінця точно сповняла свої зобов'язання супроти Відділу та організації СУА. Зрозуміло, що в останньому році найбільше часу й уваги присвятила родині, а передусім своїм любим внукам Дарці й Євгенові, які були гордістю і радістю останніх літ життя.

Бл.п. Лідія силою волі поборювала всі терпіння смертельної хвороби та з молитвою і вірою у видужання зустрічала кожний новий день з питомою їй життєрадістю. На жаль жорстока смерть ненадіжно перервала нитку її життя.

У похоронному заведенні зі жалем прощала Покійну та зложила співчуття опечаленій родині голова 82-го Відділу СУА Іванна Клим, а засмучені членки з горючими свічками широко молилися за спокій її душі.

У церкві св. Юра під час заупокійної літургії до родини й приятелів промовив генер. вікарій о. парох П. Пащак слово духової розради.

Серед зелені й тиші на цвинтарі св. Духа зворушливо прощала Покійну був. голова Округної Управи Нью-Йорку

п. Оксана Рак, яка, між іншими згадала, що бл.п. Лідія була душею всіх імпрез, які відбулись з рамени Округної Управи Н.Й. в часі її каденції. В імені членок 82-го Відділу щирими словами й грудкою землі з України в останню дорогу до вічності попрощала дорогу посестру-союзянку Ірина Іванчишин, заст. голови 82-го Відділу. Під час поминального обіду від Комітету Бережанщини ред. Роман Голіят поділився з присутніми жмутом спогадів про бл.п. Лідію, а інж. Н. Пінковський відчитав прощальний вірш від приятелів пера О. Мотиля.

Покійна Лідія, вірно сповнивши свої обов'язки супроти рідної церкви, родини й громади, тихо відійшла у кращий світ, до свого Сотворителя, залишивши добрий спогад і жаль у наших серцях.

Вічна й Світла їй пам'ять!

Ірина Г. Іванчишин

В світлу пам'ять дорогої членки 82-го Відділу **бл.п. Лідії Котлярчук** складаю 15 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя",

Ірина Іванчишин

ПОМОЖІТЬ БЛИЖНЬОМУ!

КОЛИ ВІН НЕЗРЯЧИЙ, МАЄ ПОШКОДЖЕНИЙ ЗІР. НЕМІЧНИЙ — ДАЙТЕ ЙОМУ ОЗВУЧЕНУ КНИЖКУ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ!
КНИЖКИ МОЖНА ОДЕРЖАТИ БЕЗКОШТОВНО В:

SIGHT CENTER, CLEVELAND SOCIETY FOR THE BLIND

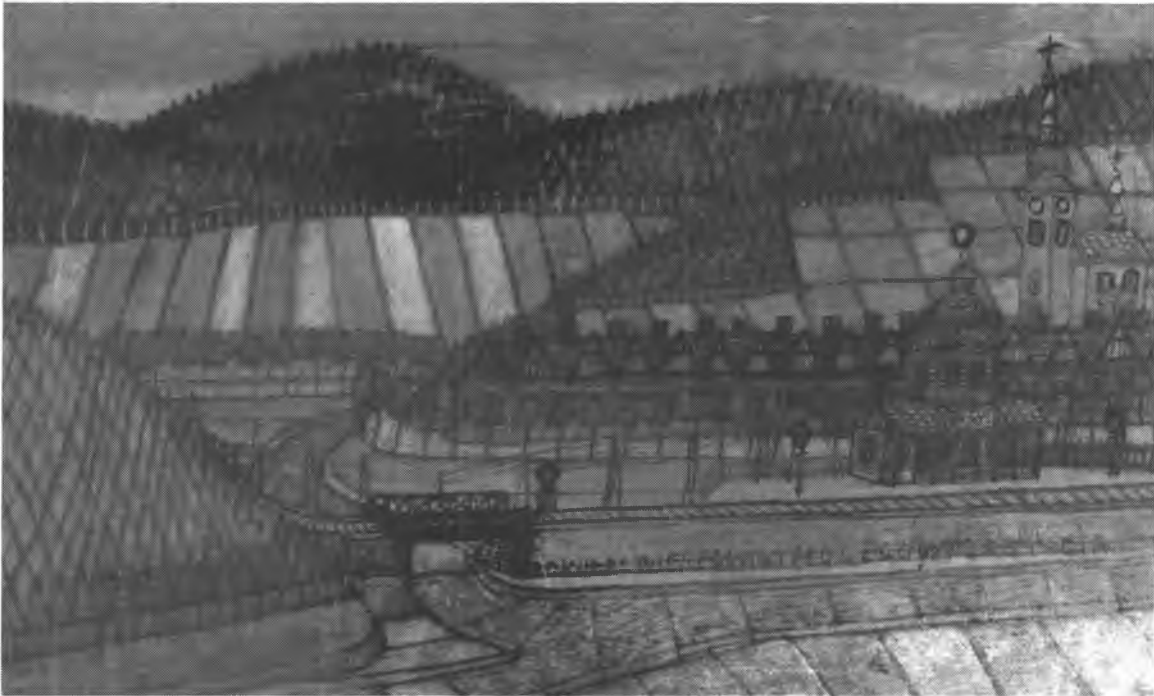
**1909 EAST 101st STREET
CLEVELAND, OHIO 44106
Tel. 1-216-791-8118**

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

**Редакція приймає за домовленням тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.
Адреса: "Our Life", 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003**

Никифор. Село. Із журналу Лемківщина.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.
COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

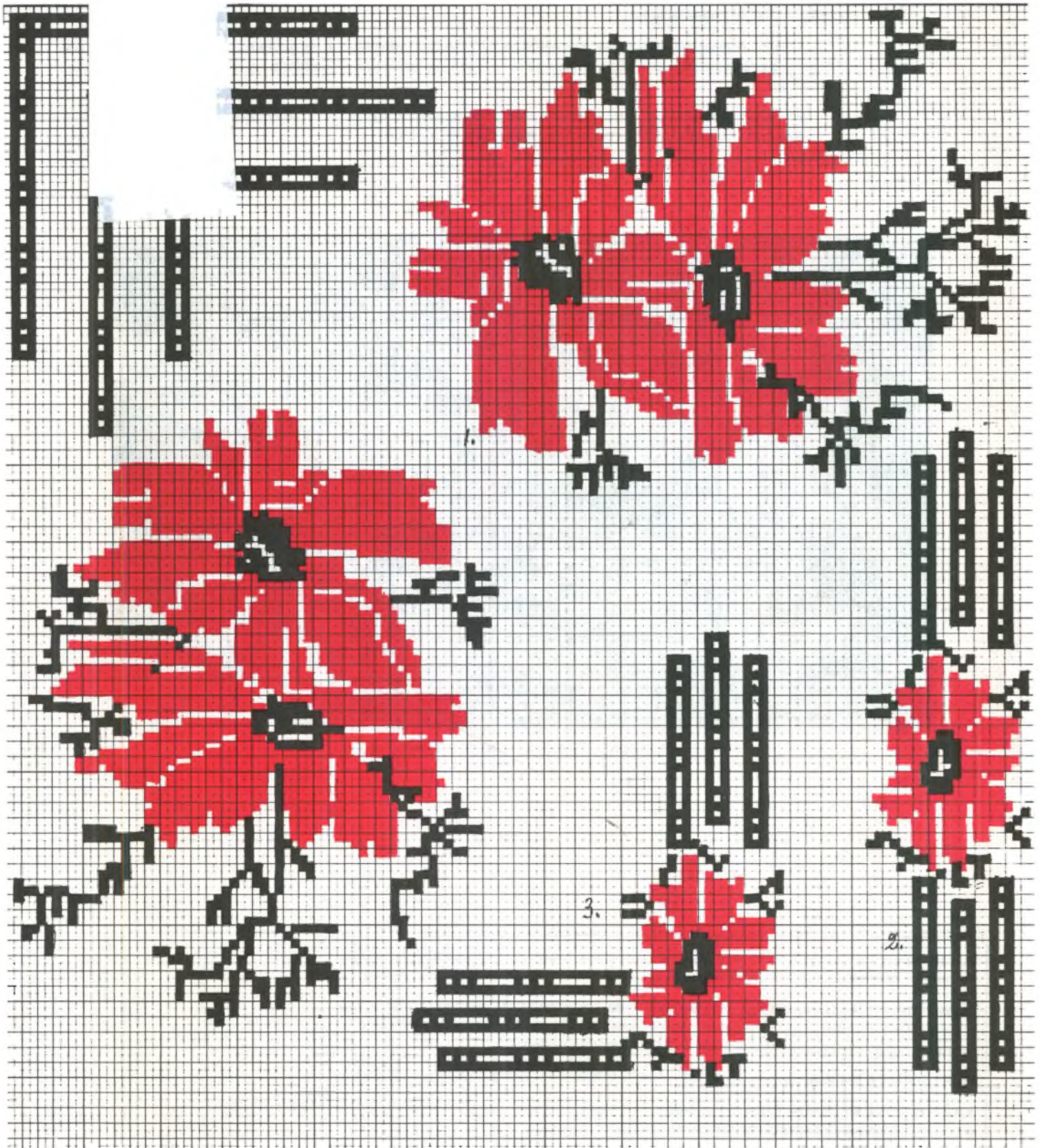
ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокє число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

©Copyright 1989 Ukrainian Women's League of America, Inc.

Printed in USA by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011

(201) 772-2166
FAX (201) 772-1963

Композиція київської серветки, пристосованої до міста (прикладне мистецтво). Із збірки Ляри-
си Зелюк. 1. Ріг серветки. 2. Бік. 3. Киданці. Вишивати нитками ДМС чорними та вишневими ч.
498. Рисувала Ольга Трачук.
Serviette with embroidery from Kiev area. From collection of Larysa Zielyk. 1. Corner. 2. Side. 3. Scatter-
red motives. Treads: DMC, black and red No 498. Drawing by Olha Trachuk.